

ስለተነጋገሩበት ነጥቦች እያብሰለሰለ በተለያዩ አቅጣጫ መንገዳቸውን አመሩ።

አብረኸትና ተሻለ በጣም ተግባብተዋል። ዝንባሌአቸው፣ ስለ ሕይወት ያላቸው አመለካከት፣ እምነታቸው፣ በብዙ ነገር አስተያየታቸው የተስማማ ነው። በዚያ ላይ በጣም ይዋደዳሉ ። በአካል ካልተገናኙ በስልክ ብዙ ሰዓት እያወሩ ያሳልፋሉ። አንዳንዴ ተሻለ “ኸራይዘን ለሠርጋችን የተወሰነ ገንዘብ ማዋጣት አለበት። ይኸው ደህና አድርጎ ይበዘብዘናል” ብሎ ይቀልዳል። አብረኸት ከወደደቻቸው ጸባዮች አንዱ ተሻለ ቀልደኛ መሆኑ ነው። አንዳንድ ጊዜ ሽንቷን መቆጣጠር እስኪያቅጣት ድረስ በጣም ያስቃቃል። “ኡፍ ፤ እስኪ አረፍ ሽንቴ ተንጠባጠብ” ትለዋለች።

በዚያውም ‘ለሠርጋችን’ ብሎ ስላላት፣ ተሻለ ከእርሷ ጋር ያለው ግንኙነት ዘላቂ አቅድ ያለው መሆኑንም ስለተረዳች ደስ ብሏታል። በአካባቢያቸው ያሉ ጓደኞች ግን እጅጉንም ደስ አልተሰኙም። እርሷ ኤርትራዊት እርሱ ኢትዮጵያዊ ስለሆነ ብዙ የማጉረምረም ወሬ በዙሪያቸው ይናፈሳል። ይህ የሁለቱንም በተለይ ደግሞ የአብረኸትን ልብ አሳዝኖታል።

“ለምን አንደዚህ ዓይነት አስተሳሰብ ይኖረናል? በፖለቲካ ምክንያት ዛሬ የደረሰንበት ደረጃ ላይ ብንሆንም፣ ይሄ ሕዝብ እኮ አንድ ሕዝብ፣ አብሮ ሲበላና ሲጠጣ፣ ሲጋባ የኖረ ሕዝብ ነው” ትላለች አብረኸት።

“ይኸውልሽ አብረኸት፤ ዋናው እኔና አንቺ መዋደዳችን ነው። በርግጥ የቤተሰብ የጓደኛ ምርቃት አስፈላጊ ነገር ነው፤ ነገር ግን ከሁሉ የሚበልጠው የእግዚአብሔር ምርቃትና የርሱ ፈቃድ ነው። ሌላውን እኔ እንደ ቦላስ ነው የማየው” አላት።

“ይገባኛል ተሹ፤ ግን እነርሱን ደግሞ ማጣት አልፈልግም። እነርሱ የደስታችን ተካፋዮች እንዲሆኑ በጣም አፈልጋለሁ”።

አባትና አናቷ እንኳን ደስ ብልዋቸዋል። የጠየቋት ጥያቄ “ለመሆኑ የተማረ ነው? ጥሩ ሥራ አለው? ጌታንስ ያውቃል?” ከሚሉት ሦስት ጥያቄዎች አላለፉም። “አብረሽ የምትኖሪው አንቺ ነሽ። አንቺን ደስ ካለሽ እኛንም ደስ ይለናል። የሰውን ወሬና አስተያየት እንዲህ ብለሽ ከቁጥር አታስገቢው” በማለት አረጋርተዋታል። ተሻለ ለአናቱ ትዳር እያለበ እንደሆነ ገና አልነገራቸውም፤ ለዳውሎስ ግን ዳር ዳር ብሎታል።

አብረሽትን በተለይ የከነከናት ክርስቶስን እናውቃለን፤ እንከተላለን የሚሉት ክርስቲያን ተቢዬዎቹ ናቸው።

“ከሁሉ ከሁሉ የሚያናድዱኝ የኛው ናቸው ብዬ የማምናቸው እንደዚህ ዓይነት አስተያየት ሲኖራቸው ነው። ዓይናቸውን ሳያሹ፤ ለዚያውም አዛው ቸርች ከፕሮግራም በኋላ የሰመናውና የተማርነው የእግዚአብሔር ቃል በጄርአችን ገና እያቃጨለ እያለ፤ አዛኝ መሰለው ‘አቢዬ እርግጠኛ ነሽ? ባለው ሁኔታ ልትግባቡ ትችላላችሁ? ምነው ቋንቋሽን፤ ባህልሽን የሚያውቅ ወንድም አጣሽ እንዴ?’ ይሉኛል። እኔ እፍረት እየያዘኝና ማመን ስላቃተኝ ነው እንጂ እንደ ብሬቅ ብጮህባቸው ደስታዬ ነበር”።

“ታዲያ ምን ብለሽ ትመልሽላቸዋለሽ?”

“እኔማ በቀልድ አድርጌ፤ ግድ የለም ከአሁኑ ትግሪኛ እየተማረ ነው። ለሠርጋችን አቀላጥፎ ይናገራታል እላቸዋለሁኝ። ምን ላድርግ ተሼ?”

“ይኸውልሽ አቢዬ፤ እኛ ዴንጤዎች ቸርች ስለመጣን፤ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኞችን ተቀብለናል ብለን ስለምናምን የመመጸደቅ ስሜት በጣም ያጠቃናል። እኔ እንኳን፤ ከጌታዬ ጋር በጀመርኳት በዚህች አጭር ጉዞ ብዙ ነገር አይቻለሁ። ትልቁ ችግራችን የራሳችንን ሕይወት በእግዚአብሔር ቃል እና በእግዚአብሔር መንፈስ እየታገዝን እንደማነጽ፤ ብዙውን ጊዜ ትኩረታችንን የምናጠፋው የሰዎችን ሕይወት እና እምነት በመገመትና በመተቸት ነው። ይገርምኛል በዚህ ነገር ላይ በጣም ብዙ ጊዜ አስብበታለሁኝ። የአንዳንዱን ‘የወንጌልን ምሥክርነት’ ስታዬ ወይም ስትሰሚ ይሰቀጥጥኛል። የሚያናግሩትን ሰው ወደጌታ እንደማምጣት ጭራሽ በአቀራረባቸውና በአነጋገራቸው ምክንያት ከእርሱና ከመልዕክቱ ያርቋቸዋል። በአብዛኛው ደግሞ ድንጋይ ወርውረን ለመውግር በጣም እንቸኩላለን። የሰውን ኅጢአት የሚያሳየው፤ convict የሚያደርገው መንፈስ ቅዱስ ነው እንጂ እኛ በግድ ስለተከራከርን አይሆንም። ጌታ በመካከላችን ተገኝቶ ኅጢአት የሌለበት የመጀመሪያውን ድንጋይ ያንሳ ቢለን ምን እንደሚውጠን እንጃ። ወደ ድንጋዩን አንስተን እራሳችንን መውገር ይኖርብን ይሆናል”።

“በቸርች ውስጥም ያለውን ነገር እዛው ጌታ አራሱ በጸጋው ይሸፍነው። የፖለቲካው ሽኩቻ፤ የክብር ፍለጋ፤ የሥልጣን ሽምያ፤ ጸረ ስንቱ አቢዬ? ስንቱ ተነግሮ። ደግነቱ ሰዎች ነንና የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ነው። ዳውሎስ ለቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ጠንከር

ያለ ደብዳቤ ሊጽፍላቸው የተደገደበት ይኸው ዓይነት አስተያየትና አቋም ነበር አይደል? ከዚያ ብንማር መልካም ነበር”።

“አሁን ለምሳሌ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎችን ውሰጂ። ልክ እንደ ቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን፤ በልሳን መናገር እንደ ወሳኝ የፍፁም ክርስቲያንነት ምልክት ወይም የምርቃት ሰርቲፊኬት እየተደረገ እየተወሰደ እንዳንዴ ሰው እንዲሳሳት፤ አለዚያም ሰው እራሱን እንዲጠራጠር ይደረጋል። መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉም በልሳን ይናገራል አይልም። የሚለው መንፈስ ቅዱስ እንደፈቀደ ለእያንዳንዱ የተለያየ ስጦታ ይሰጠዋል ነው። አስቢ፤ ስጦታ ነው እንጂ ሰርቲፊኬት ወይም መታወቂያ አይደለም። እንደገናም ስጦታ ከሆነ ተቀባዩ ስለሚገባው ሳይሆን ሰጪው ስለወደደ እና ሰለፈቀደ ነው። በዚያ ላይ ደግሞ የልሳን ስጦታ ለተለየ ተግባርና ለገልግሎት እንጂ ለአደባባይ ትይታ አልነበረም። ብቻ ብዙ ነገር አለ። አጥብቀን እንድንፈልግ የተነገረን ስጦታ የትንቢት መናገር ስጦታ ነው። ይህም ሌሎችን እንድናንጽበት አድናውለው ነው። አሁንም እኛ እንድንታይበት ወይም ከፍ ከፍ እንድንልበት አይደለም። ስለዚህ እንደ እኔ እንደ እኔ በኛም መካከል ታላቅ የእግዚአብሔር መነቃቃት፤ ተንድስ፤ revival ያስፈልገናል”። ተሻለ ቆም አለና “ምን ብለን አዚህ ደረሰን?” ብሎ እርሱንም አብረኸትንም ጠየቀ።

“አ! አስታወስኩኝ። ዜና ንስመአኩም። ናይ ኮሎኔል መንግሥቱ ኃይለማርያም ናይ ሳባ ስታዲዮም ደረሲኡ ናይ ጭቁን ሕዝቦች ጩብጩብዬ ተቀበልዩ” አለና፤ “እንዴት ነው ለሠርጋችን የሚያደርስ ምርቃት ላይ ደርሻለሁ ወይስ ይቀረኛል?” ብሎ ጠየቃት።

አብረኸት እንደልማዴ ሆድዋን እስከሚያማት፤ ጎንዋን ውጋት እስኪያስቸግራት እና ትንፋሷ እስክትጠፋ ድረስ አልጋው ላይ እየሳቀች ተንደባለለች። “ዛሬስ በቃ ሽንቴን ለቅቄዋለሁ። አላቅልህም” አለችው። ተሻለ፤ አብረኸት ስትሰቅ ሁል ጊዜ በመገረምና በመደሰት ነው የሚያያት።

መለስ አለና “አቢዬ፤ ቁም ነገር ልጠይቅሽ እስኪ? ጌታን ስትቀበዩ ስለ ማርያም የነበረሽ እምነት እና አቋም ምን ነበር?” አላት።

“ጌታ ቤት ከመምጣቴ በፊት እንዳንተ የማርያም ሠፈር ልጅ ስላልነበርኩኝ ሠፈራችን ባለው በሚካኤል ነበር የምምለው። ስዕለት ስላልም ለሚካኤል ነበር የምሳለው። በርግጥ የፍልሰታን ጾም አጥብቄ እጾም ነበር። ለምን ትጾሚ ነበር ብትለኝ መልስ የለኝም። ነገር ግን እናቴ ሁዳዴን ሳንጾም ብንቀር ይሻላት ነበር። እርሷ ከበዓላት ሁሉ የማርያምን ዝክር አታሳልፍም። ከሠፈርተኞች ጋር የማርያም ጽዋ ትጠጣ ነበር። አሁን ሳስበው እኛ ቤት ስለ ክርስቶስ እንደማርያም አይነገረም ወይም አይዘክርም ነበር። ያው ለገና፤ ለስቅለት እና ለፋሲካ ካልሆነ በስተቀር በቀረው የሚከበረው በዓል ወይ ለማርያም አለዚያ ለሚካኤል ነበር። ለምን ጠየከኝ ግን?” አለችው።

“ሁለት ነገር” አለና ጀመረ። “እንደኛ ዳውሎስ ስለ ማርያም ቅድስና፤ ስለ አማላጅነቷ እና ስለ ተቀበለችው የምሕረት ኪዳን የጻፈልኝ ደብዳቤ በቀደም ደረሰኝ። ሁለተኛ ደግሞ ከእንድርያስ ተበድሬ ያነበበኩት The Bandlet of Righteousness የተሰኘ መጽሐፍ ብዙ አዲስ እና የሚደንቅ ነገር አስተማረኝ” አላት።

አብረኸት ሁለቱንም መልዕክቶች ለመስማት በጣም ጓጓች። ብትጠብቅ ተሻለ በጸጥታ ተውጦ በአካል ከጎንዋ ቢሆንም በሃሳቡ ጭልጥ ብሎ አንደሄደ ተሰማት። አንድን ሰው ከአንቅልፉ አንደሚቀስቅስ ወገኑን አሥር አርጋ ይዛ ነቀነቀችው። “ጥለኸኝ የት ሄድከ? ይዘኸኝ ሂድ እንጂ” አለችው።

ተሻለ ሳቅ አለና “የት ትኼሽ ሄዳለሁ አቢዬ። ገርሞኝ ነው። የስህተት ትምህርት እንዴት ረቂቅ በሆነ ሁኔታ፣ ለመለየት አስከሚያዳግት ሰርጎ እንደሚገባ ገርሞኝ ነው። ኢየሱስ በማቴዎስ 13 ፥ 24-30 ላይ የተናገረውን መልእክት አስታወሰኝ። እስኪያውልሽ መጽሐፍ ቅዱሴ አንብቢልን” አላት ወደ ኮመዲናው እያመለከተ።

አብረኸት መጽሐፍ ቅዱሱን አንስታ ገጾቹን አገላበጠችና የነገራት የምንባብ ሥፍራ ጋር ስትደርስ ዓረፍተ ነገሮቹን በጣቷ አየተከታተለች ማንበብ ጀመረች። “በጌታ ስም እነባለሁ” ብላ ጀመረች። “ኢየሱስም ሌላ ምሳሌ እንደዚህ ሲል ነገራቸው፤ መንግሥተ ሰማይ በእርሻው ቦታ ጥሩ ዘር የዘራን ሰው ትመስላለች። ነገር ግን ሰው ሁሉ ተኝቶ ሳለ፣ ጠላቱ መጥቶ በሰንዴው መካከል እንክርዳድ ዘርቶ ሄደ። ሰንዴውም በቅሎ ማፍራት ሲጀምር እንክርዳዱም አብሮ ብቅ አለ። የእርሻው ባለቤት አገልጋዮችም ወደ እርሱ ቀርበው፤ ጌታ ሆይ፤ በእርሻህ ቦታ ጥሩ ዘር ዘርተህ አልነበረምን? እንክርዳዱ ከየት መጣ? አሉት። እርሱም፤ የጠላት ሥራ ነው አላቸው። አገልጋዮቹም፤ እንክርዳዱን ሄደን አንድንነቅለው ትፈልጋለህ? ብለው ጠየቁት። እርሱ ግን፤ አይሆንም ምክንያቱም እንክርዳዱን እንነቅላለን ስትሉ ሰንዴውንም አብራችሁ ልትነቅሉ ትችላላችሁ፤ ተውላቸው እስከ መከር ጊዜ አብረው

ይደጉ። በዚያን ጊዜ እጫጆቹን እንክርዳዱን አስቀድማችሁ ንቀሉ፤ በእሳትም እንዲቃጠል በየነድው እሰሩት፤ ሰንዴውን ግን ሰብስባችሁ በጎተራዬ ከተቁ እላቸዋለሁ አላቸው።”

“ይበቃሻል አቢዬ” አለና ተሻለ አቋረጣት። ቀጠለና “ዳውሎስ በዓፈልኝ ደብዳቤ ስለ ማርያም ሲገልጽልኝ፤ ማርያም ክርስቶስን በድንግልና እንድትጽነስ እና እንድትወልድ እግዚአብሔር ከሴቶች መካከል የመረጣት፤ ከመወለዷ/ከልጅነቷ አንስቶ ንጽሕትና ያለጎጢአት ስለነበረች ነው። በመሆኑም ከእግዚአብሔር ቦታች ከሌሎች ቅዱሳን በላይ ቅድስት ናት። ይሄ በፈረንጆቹ ‘the immaculate conception’ ተብሎ የሚጠራው የእምነት አቋም ነው። ከዚያም ደግሞ ክርስቶስ ካረገ በኋላ ወደ እርሱ አየጸለየች በነበረ ጊዜ ስለ ሰው ልጅ ጎጢአት ስትማልድ ልጇ የምሕረት ኪዳን ማለትም የእርሷን ስም የጠራ ፤ በሰሟ ቤተ ክርስቲያን ያሠራ ፤ ዝክሯን እና በዓሏን ያከበረ ፤ በሰሟ የታመመን የጠየቀ፤ የተራበን ያበላ፤ የታረዘን ያለበሰ፤ የተጠማን ያጠጣ፤ ወዘተ ከሲኦል፤ ከሞት እንደሚድን ቃል ገባላት። ይህም ኪዳን ‘ኪዳነ ምሕረት’ በማለት ይታወቃል። ወር በገባ በ16 የሚከበረው የኪዳነ ምሕረት በዓል ይህንን በሚመለከት ነው። ከዚህ በተጨማሪም ማርያም በሞተች ጊዜ በነበራት ትልቅ ከብር ምክንያት ኢየሱስ ክርስቶስ የእናቱን ሥጋ መበስበስ ስላልፈቀደ ከተቀበረች ከሦስት ቀን በኋላ ከሞት ተነስታ አርጋለች። አንዳንድ ጽሑፎች እንደሚዘግቡት ከሞት መነሳቷን ያላዩ ሐዋርያት ተሰብስበው ለእርሱም ይህ ተአምር እንዲገለጽላቸው ለ15 ቀን ጾም ይይዙና በነሐሴ 16 ክርስቶስ የማርያምን ነፍስና ሥጋ አምጥቶ እያዩ ከሞት እንድትነሳ ያደርጋል። ለዚህም ነበር የፍልስታን ጾም ትጾሚ የነበረው” አለ ተሻለ።

“ዋው!” በማለት አብረኸት መገረሚን ገለጸች።

“የሰኔ ጎለጎታን አንበበሽ ወይ ደግመሽ ታውቂያለሽ?” አለና ተሻለ ጥያቄውን አቀረበላት።

“አዎን፤ ልጅ ሆኜ ማዘር ቤተ ክርስቲያን ይዛን ስትሄድ ተራ በተራ እንድናነብ ታዘን ነበር። ነገር ግን ጸሎቱ ወይ መልእክቱ ምን ነበር ብለህ ብትጠይቀኝ አሁን አላስታውስም” አለችው።

“እሺ፤ አምስቱ ቅንዋተ መስቀል ምን እንደሆኑ ታውቂያለሽ?” አለና ደግሞ ጠየቃት።

አብረኸት የጥያቄዎቹ መደርደር ወይም እንደሚመሩ ግራ ገብቷት፤ “ተሹ! ምንድነው ሃሳብህ? እንዴት ዓይነት ጥያቄዎች ይዘህ ተነሳህ ደግሞ ዛሬ? እኔ እኮ አንዳንዴ ታላሽበኛለሁ። ቅንዋት ምንድነው?” አለችው።

“ቀነው - በምስማር መቸንከር ወይም በጦር መውጋት/መብሳት ማለት ነው። ቅንዋት እንግዲህ ምስማር ወይም ችንካር (ምሳሌ ጦር) ማለት ነው። ክርስቶስ በመስቀል ላይ በተሰቀለ ጊዜ በእጆቹና በእግሮቹ ላይ የተወጋበት ምስማሮችና እንደዚሁም በጎኑ ላይ የተወጋበት ጦር ቅንዋተ መስቀል ይባላሉ” በማለት አስረዳት።

አብረኸትም “እናም” አለችው፤ የተቋጨ ነገር እንደጎደለ በመገመት።

ተሻለ ፈገግ ብሎ “እነዚህ ቅንዋተ መስቀል ስም እንዳላቸው ታውቂ ነበር?” አላት።

“ና፤ አላውቅም” አለችው ግራ በተጋባ አስተያየት እያየችው።

“እሺ ወደዚህ ሃሳብ ከመሄዳችን በፊት፤ ቅድም ስለጠቀስኩልሽ መጽሐፍ እንነጋገር። ለራሴም ለዳውሎስ ልጽፍለት ብዬ ከእንግሊዘኛ ወደ አማሪኛ ተርጉሜዋለሁ። አንቺ እራስሽ እንበቢው እና አስተያየትሽን ትነግሪኛለሽ” ብሎ ተርጉሙን የጻፈበትን የማስታወሻ ደብተር ሰጣት።

የመጀመሪያው ገጽ ላይ ‘ልፋፊ ጽድቅ’ ይላል። አብረኸት ገልግ ጮክ ብላ ማንበብ ጀመረች።

‘ልፋፊ ጽድቅ የተሰኘ ከመጽሐፈ ሕይወት የተወሰደ የደንገነት ጸሎት። እግዚአብሔር አብ በእጁ፤ ክርስቶስ ከድንግል ማርያም ከመወለዱ በፊት የጻፈው ነው። ይህ ጸሎት ሰውን በጠባቡ በር አልፎ ወደ መንግሥት ሰማይ እንዲደርስና ወደ ቅድስና እንዲያመራው ይረዳዋል። ይህ ክርስቶስ ለእናቱ ለማርያም ከርሷ ከተወለደ በኋላ የነገራት ነው።

ከፍል አንድ

የካቲት 16 ዕለት ክርስቶስ ለማርያም ቅዱሳን በሚኖሩበት በገነት እና ጎጢአን በስቃይ በሚኖሩበት በገሃነም መካከል ተገለጠላት። የገሃነም አሳትንም ባየች ጊዜ በታላቅ ፍርሃት ተንቀጠቀጠች። እመቤታችን ማርያምም

ክርስቶስን አናገረችው፤ ኢየሱስም ማርያምን 'በመሐጸንሽ የተሸከመሽኝ በመንፈስ ቅዱስ የጸነሽኝ እናቴ ማርያም ሆይ! አትፍሪ' አላት።

እርሷም እንዲህ ብላ 'ለምንስ ተሸከምኩህ ንገረኝ ልጄ ሆይ! ወገኖቼ ከዚህ ከሚባላ እሳት እንዴት ይድናሉ? ለራሴ ነፍስ እንደዚሁም ለአባቴ ለኢየሱስም፤ ለእናቴ ለሃና፤ ለሳሙኤል እና ለዮሴፍ ለወንድሞቼ፤ ለእህቴ ለኤልሳቤጥ፤ ለቅድመ አያቴ ለዳዊት ፈርቻለሁ። ስለዚህ ልጄ! አሁን በግልጽ ከዚህ ከሚባላ እሳት እንዴት እንደሚድኑ ንገረኝ አለችው።

ኢየሱስም ለማርያም 'ይህንን ልነግረሽ አልቻልም። በሁለት ሰው መካከል የተናገሩት ነገር አልፎ ለሦስተኛ ሰው ይደርሳል፤ ከዚያም በሌሎች ዘንድ ይራባል፤ ሰዎችም - ለደኅንነታችን መንገድ አግኝተናል በማለት ዝም ብለው ንጢአት ይሠራሉ' አላት። መልሳም ማርያም እንዲህ ስትል ጠየቀችው 'ለምንስ ዘጠኝ ወር ከእምስት ቀን ተሸከምኩህ?' አለችና፤ እመቤታችንም የመረረ ለቅሶ አለቀሰች። ክርስቶስም አብሯት አለቀሰ።

ኢየሱስም 'አታልቅሺ ማርያም እናቴ ሆይ! እነሆ አባቴን እጠይቀዋለሁ ፈቃድም ከሰጠኝ በኋላ እነግራሻለሁ' አላት።

ኢየሱስም ወደ አባቴ ዘንድ ቀርቦ 'እነሆ እናቴ ማርያም እያለቀሰች ነው። በኪሩቤል ሠረገላ ዙፋን ላይ ከተቀመጠችው ከድንግል ማርያም ከመወለዱ በፊት በቅዱስ እጆችህ የጻፍከውን መጽሐፈ ሕይወት ሰጠኝ አለው። አባቴም ለልጁ 'እነሆ አሰጥሃለሁ። ሄደህ ለእናትህ ለማርያም ከእርሷ ፈጽሞ ምንም ነገር እንዳልደበቅኋት ንገራት። ግድ ስለሚልሽ ሁሉን ላሳውቅሽ የተገባ ነው በላት'።

ኢየሱስም በወርቅ ብዕር ጸፈው። ደመናም መጥቶ ከበባቸው፤ እነርሱም ሰባት የእሳት ቅጥር በዙሪያቸው ሠሩ፤ ለማርያምም የሚከተለውን እስከነገራት ድረስ መላእክትም ሆኑ ሊቀ መላእክት ማንም አላወቁም፤ ማንም ይህንን አልሰማም።

ክርስቶስም እንግዲህ አላት፤ 'ይኸው ይህንን መጽሐፍ ውሰጂ። ለጥበበኛና በኔ ለሚያምን ትዕዛዜንም ለሚጠብቅ ብቻ እንጂ፤ ለመቀበል ዝግጁ ላልሆነ ወይም በሚገባ ለመጠበቅ ለማይችል ሰው እንዳትሰጩ።

ይህ መጽሐፍ ያለው ሰው ወደ ስቃይ ወይም ወደ ሲኦል አይወርድም። በተጨማሪም ይህንን መጽሐፍ የያዘ ወይም በአንገቱ ላይ ያነገተ ንጢአት ይቅር ይባልለታል፤ ከንጢአት ይነፃል። ድምጹንም ከፍ አድርጎ በቅዱስ ቁርባን ቅዳሴ ጊዜ የሚደግመው ንጢአቱ ይቅር ይባልለታል፤ ከንጢአትም ይነፃል። ካህናትም በመቃብሩ ላይ በዚህ

መጽሐፍ 'የሰለሞንን ማህተም' ሦስት ጊዜ ቢያማትቡበት መላእክቶች በሕይወት በር ያሳልፉታል ወደ እግዚአብሔርም ዘንድ እንዲደርስ እና ወደ መንግሥተ ሰማይ እንዲገባ ያደርጉታል።

አ ባሪያህን እስጢፋኖስን ወደ ሕይወት ብርሃን እና ወደ ዘላለማዊ ደኅንነት እንድገባ እርዳኝ!

ኢየሱስ ይህንን ካላት በኋላ ሕይወትና ደኅንነት የሚያስገኙትን ሰሞቹን ነገራት። 'ሰው ሁሉ ጮክ ብሎ - በነዚህ ሰሞች እሸሽጋለሁ' ይበል።

ብርሃነኤል	አፈርዮን	አፍናታ
ለኻን	ኡራኤል	አፋር
ማስዳዮስ	ለሂ	አፍኪር
ያው	ኬዳ	ኪታ
ማሪዮን	አፍረታው	አአ
አማኑኤል	ኢድናኤል	አከባዲር
ባዶመሂል		

በነዚህ ሰሞች እኔ ባሪያህ እስጢፋኖስ ተሸሽግያለሁ፡ ምሕረትህ በኔ ላይ እንዲሆንና ርኅራኄህን እድታሳየኝ።

አብረኸት ማንበቧን አቋርጣ ቀና ብላ ተሻለን ግራ በመጋባት አየችው። ዓይኖቿ 'ምን ዓይነት ጉድ ነው' ብለው ነገሩት።

"ቀጥይ የኔ እናት፣ ገና ምንም አላየሽም። ቀጥይ" ወደ ማስታወሻ ደብተሩ አመለከታት። አብረኸት ጎንበስ ብላ ካቆመችበት ማንበቧን ቀጠለች።

ኪሮስ	ባትሮኮስ	ባቢን
ታቲን	ፓቲን	ደርፒካዊኤል
ከመርሌዮስ	ተንበራኒም	ከራድዮን
አውርጋኤል	አኮተያ	ካረድኤል

ያኬር	አፍካኤል	ባከልከልያኖስ
ታረኪዮስ	ኩኤባኤል	አረናኤል
ዴባኤል	አባዮስ	ኢሮስ
ሃኖ	አልፋ	ኢያኤያ
ሂዳ	ዮዳ	ኡዳ
አዳ	ዳልዳ	ሃሪ

ዱኒ	ለዋላዲ	ኮባ
አልፋ	ኒዮዲሃሪ	ደልዳ
አኡሃዲደልያዲ	ነደሌኪን	ሄሄዱዲ

አውያን	ተረን	ታታስ
አካዚዮስ	አትዮስ	ማስያስ
ባኤል	አሁሃኤል	አውሎደል
ዳን	አልናቲን	

በባሪያህ በአስጢፋኖስ ላይ ምሕረትህን
አንድታደርግና ርኅራኄህን እድታሳይ በነዚህ ሰሞች
አሸሽጋለሁኝ።

ኢየሱስ ክርስቶስም ለማርያም 'የሰማዩ አባቴ
ምሕረት ሙሉና ፍጹም ነው፤ በነዚህ ሰሞች ለሚለምኑ
ሰዎች ሕይወትና ደኅንነት ይፈረድላቸዋል' አላት።

ለእኔም ለባሪያህ ለወልደ ሚካኤል አንዲሁ
ይሁንልኝ፤ ለዘላለሙ አሜን

ከፍል ሁለት

በሰመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ
ኢየሱስም በቅዱስ እጆቹ እነዚህን ሰሞች ጻፈ፤

ሲሮኖ	ፓናክ	ዊፒሮስ
ፋራሴስ	ኖሮስ	ማሳማር
ያወሴፍ	ረፍሲዮስ	አልሂዮስ
ማጌዮስ	ኤልኖስ	ፋፓለና
ኤፍሎን	ያራዮስ	ዲሞስ
ራፐዮን	ኩኦኩኤናፌ	ዩሲፍ
ማድሬን	አልፎ	ሕሮከዴዮስ
አፍሬ	አሊፍ	ቤት

ጋሜል	ዳሌት	ሄ
ዋው	ዘይ	ሄት
ቴት	ዮድ	ካፍ
ላሚድ	ሚም	ኑን
ሳምኪት	ኤ	ፔ
ሳዴ	ኮፍ	ሬስ
ሳን	ታው	

የባሪያህ የአስጢፋኖስ ጸሎት ወደ አንተ ይድረስ
ጌታ ሆይ! በሰምህ ጋይል አንድም ሰው አሳቱን አንዳይ
አያድርገኝ፤ አ ታላቁ እግዚአብሔር፤ ለዘላለም የምትኖር
ጌታ ለቅዱስ ዴፕሮስ የገለጥክለት ሰሞች ምንድናቸው?
አነርሱም፤

ፍኪየር	ላሁ	መስዴያስ
አተን	አፍላ	አለን
አትላኪን	ላህላሁ	ላዥናሃናቱ
ነህለፍ	አርዮስ	ዋርዮስ
አከለያ	ፐለያ	ተስረሃሎ

ሚድ	ሃኤ	አዮ
ረማከርሚር	ሱርያል	ላዳካኤል
ሰላትያል	አፍከያል	አንያል
ሚልማኤል	አትዮድአይሌሳን	አልፋዊ

አአደካራዊ	ያው	አግዮስ
ካፉ	አረምንያል	ሰምያል
አፍፋ	አራናት	አፍራስካሬስ
አይሂ	ኤሎሄ	አፍሚያል
አማኑኤል	አብርስተያል	አልያል
ኤርናኤል	አማሰርያል	አፍሲረያል
ገርመልዩል	ደርመልዩል	ካርዳልዩል
ገርመልዩል	ደራሰዊስ	አርከያል
ሳረሰያሴል	አምዮስ	ተበርያ
ሄትዮ	ተርሴደም	ማርያ

ማርማ	አንሶስ	ዳኬ
አብያታር	ሃራቶች	ፓንካታርሳተር
ኢያስዮንሮዳከ	ኬደራ	ኤኡሱሲኖያካኤዮ
		ዎስ
ሳላስኤል	ሄሴዎን	ዴንፓስ

በነዚህ ኃያል ሰሞች እኔ ባርያህ ወልደ ሚካኤል
እሸሽጋለሁ፤

ሳዶር አላዶር ዳናት አዴራ ሮዳስ

በከርስቶስ እምስቱ ቅንዋተ መስቀሎች እኔ ባርያህ
እስጢፋኖስ እሸሽጋለሁ ።

አሁንም አብረኸት በመገረም ቀና ብላ ተሻለን አየችው።
እርሱም በእጆቹ 'ቀጥዬ' በማለት አመለከታት።

ከፍል ሦስት

በሰመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ እምላክ
ሙታንን ስለመሸከም የሚቀርብ ጸሎት (ወይም ድግምት)

ዴካስ ብትሮን ኩጉያ ጋኖን ካዌስ ኪሬል

ይህ ጽሑፍ በመጨረሻው ቀን የተደገመለት፤ ፊሳውን ምንም አያጠቃውም።

በጎግ እና በማጎግ የፍርድ ጊዜ የእግዚአብሔርን ሕግ ያረከሱና ርኩስ ንግግር የሚናገሩ እንዲህ ይላሉ 'እኔ ከርስቶስ የነያው እግዚአብሔር ልጅ ነኝ፤ ኅጢአተኞችም በእነርሱ ያምናሉ፤ የዚያን ጊዜ ከርስቲያኖች 'እኛ በኢየሱስ ከርስቶስ ስም እናምናለን፤ በእግዚአብሔር ልጅ፤ በእግዚአብሔር አብ፤ በወልድ እና በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን። ኤልያስ ለከርስቲያኖች በሙሉ ይሰብካል እነርሱም በከርስቶስ፤ በእግዚአብሔር ልጅ ያምናሉ' ይላሉ።

በሰይጣን ልጅ (ጸረ ከርስቶስ) የሚያምን ግን ወደ ስቃይ ይፈረድበታል። በኢየሱስ ከርስቶስ በእግዚአብሔር ልጅ የሚያምን ግን ወደ ስቃይ ሥፍራ አይወርድም። ከፍ ከፍ ይላል፤ በመንፈስ ቅዱስም ይመራል። እግዚአብሔር 'እኔ የሰማይና የምድር አምላክ ነኝ' ይላል።

ንጉሥ ናትናኤል አራሱ ይመጣል፤ ከርስቲያኖችም ስለ የሕይወት ከብር ምንጭ ያዝናሉ። ይህ በሕይወት ፈረስ ላይ ተቀምጦ በሽልማትና በፍርድ ቀን የሚመጣው ነው። ጸሐይ ትጨልማለች ጨረቃ ደግሞ ደም ትለብሳለች።

በዚያን ቀን ለባሪያህ ለወልድ ሚካኤል ምህረትና ርኅራኄ አድርግልኝ።

ለእግዚአብሔር አብ በሰማይ ምሥጋና ይሁን፤ በምድር ደግሞ ሰላም! ብርሃንን ከጨለማ የለየ የኛ አምላክና አዳኝ ስሙን አየጠራን በመስቀሉ ላይ እንደገፋለን። በሰውር ስሙ እንታመናለን። ምህረት እንድታደርግልኝና ርኅራኄን እንድታሳየኝ ከወጣቶችና በዕድሜ ከገፋት ጋር በአንድ ላይ ባሪያህ እስጢፋኖስ ምሥጋና አቀርባለሁ።

የእግዚአብሔርም መልአክም እንዲህ አለ 'ይህ የምሰማው ነጉድጓድ ምንድነው?' እግዚአብሔርም ለሚካኤል እንዲህ አለው፤ 'ይህ የኅጢአተኞችና የእግዚአብሔርን ሕግ ያልጠበቁ መኖሪያ ከሆነው ከስቃዩ ሥፍራ የሚመጣ ነው። ቃሉን ያልጠበቁት ነፍሳት ሲጠፉ የሚመነጭ ድምጽ ነው።

ለአባቶቻችንም እንዲህ አለ፤ ሽልማትና ፍርድ በሚስጥበት ዕለት ይህ ጽሑፍ የተጻፈለት የተባረከ ነው፤ በአንገቱ ላይም ያነገተውና በነዚህም የተማመነ የተባረከ ነው፤ ምክንያቱም ገዝም አይዘውም። በዚያን ቀን የማትጠልቅ ጸሐይ ትኖራለች፤ የማትጠፋም መብራት፤ የሽልማቶቿ ድምጽ አይቀንስም፤ ለመንግሥቱም ምሥጋና

አይጠፋም፤ የእሳት ዙፋኑም ለዘለዓለም አይገረሰሰም አሜን።

መላእክቶቹም እንዲህ አሉት፤ እንደናመሠግንህና እንደንዘምርልህ ልምህን ድምልግ። እግዚአብሔርም እንዲህ አላቸው፤

የመጀመሪያው ስሜ ኢያዋዳ ነው

ሁለተኛው ስሜ ኪንያ ነው

ሦስተኛው ስሜ አማኑኤል ነው

አራተኛው ስሜ ኢየሱስ ነው

አምስተኛው ስሜ ክርስቶስ ነው

ስድስተኛው ስሜ ኢያድ ነው

ሰባተኛው ስሜ እግዚአብሔር ነው

በነዚህም ስሞች የሚታመን የመታሰቢያ ሥርዓት የፈጸመ ከሚባለው አሳት ፣ ከማይተኛው ትል እና ከማይጠፋው አሳት እና ጭስ እንዲድን ምህረት አደርግለታለሁ።

እግዚአብሔርም ለሚካኤል እንዲህ አለው፤ የምሥጋና መስዋዕትን ወደኔ እንድታመጣ ስልጣን ሰጥቼሃለሁኝ። ለመታሰቢያዬ ሥርዓት የፈጸመ፤ በእኔ የታመነ፤ ይህንን መጽሐፍ ያነገተ ወይም የያዘ፤ በቤቱ

ያኖረ፤ በዚህ መጽሐፍ የተጸለየን ጠበል የጠጣ የገሃንም ሰቃይ ወደ እርሱ በፍጹም አይቀርበውም።

ወዲያውኑ ሊቀ መልአኩ ሚካኤል ዝቅ ብሎ ለእግዚአብሔር ሰገደና ለመላእክቶቹ እንዲህ አላቸው፤ 'በመጨረሻው ዘመን ሊሆን ያለውን ተአምር እንዳይላደረገኝ ለጌታዬና ለአምላኬ ምሥጋና አቀርባለሁ።'

ቀጥሎም መላእክቶቹ ይህ መጽሐፍ በእግዚአብሔር ልጅ በክርስቶስ ይነበብላቸው ዘንድ በአንድ ላይ ተሰበሰቡ። መጽሐፉ በእግዚአብሔር አብ፤ ወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም ታሸጎ ስለነበረ ከሃያ አራቱ ሽማግሌዎች እና ከአራቱ ወንጌላውያን በቀር ማንም ማህተቡን ሊፈታ ኃይል ያለው አልነበረም። አራቱ ወንጌላውያንም መጽሐፉን ወስደው ማህተቡን ከፍተው ከፍ ባለ ድምጽ እነበቡት። ወዲያውኑ መላእክቶቹ ሰባት መለኮት ወስደው ነፉ። መልካምና ቅዱሳን ልጆች ይቀደሱ ዘንድ ሰባት ጽዋዎች (vessels) ወስደው በምድር ላይ አፈሰሱ፤ ከሰማይና ከምድር፤ ከሰባቱ በሮች፤ ከሰባቱ ብርሃናት፤ ከሰባቱ የእግዚአብሔር ዙፋን ተሸካሚዎች ነፃ ይሆኑ ዘንድ። በዚህ አስቀያሚ ስሙ ለነብያትና ለሐዋርያት በነበሩበትና ከፍ ባለ ተራራ ላይ እንዲታወቅ ተደረገ። መስከረም 16 ክቡር በሆነው በክርስቶስ መስቀልና መቃብር ሰውነቷ በነፃበት ዕለት፤ በቃሉ መሠረት ለእኛ ለመገለጥ ምህረትን አደረገልን ለቅዱሳንም የእግዚአብሔርን ቃል አበሰረን።

አግፎራ

ዘማራኤል

ጌረካኤል

ደምናኤል	ኪዳ	አደናኤል
ኪሩት	ዘብዴዮስ	ኤምንዮስ
ሚለታራ	ታርበታ	ካማያተር
ነፍያኖስ	ዋረያኤል	አለዳን ስሙ
አታዋስ	ሳሰሮ	ሬስ

ይህ እንግዲህ በግዕዝ ትርጓሜው ነው።

ማርያም ወደ ገነት እንዳረገች ሁሉ ባሪያህን ወልደ ሚካኤልን ወደ ገነት እንዲያርግ አድርገው።

ሳፍዮስ	ኮሆኪ	ገብርኤል
ቤረሃንኤል	ቤራኤል	ዘምራዳአዝል
ዴድያ		

እነዚህ ስሞች በሚችሉ ሰው ልብ ውስጥ አይኖሩም። እነዚህ በቀጥታ ከአብ ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ አፍ የወጡ ናቸው።

አግዮስ	አሬህኖን	ባትሮን
አሰራሮን	ቤኑኤ	ሜከያር
ሜደዮስ	አግዮስ	ማፈቴለሄም

ኤልማኬን	ኤያ	
ሜከያር	ጋኖን	ናዳዲሃ ላናፌስ
አዳሄል	ጌማድዮስ	አጋቴዮር
ኬዲዮሮስ		

እነዚህ ስሞች የነፍሳትና የበሮች ጠባቂዮች ናቸው። በትሕትና፣ በጸጥታ፣ በትዕግሥት፣ በመልካም ንግግር እና በእግዚአብሔር ፍርሃት የያዛቸው ይድናል።

ይህንን ቃል በጀሮው መስማት የሚሻ በወርቅ፣ በብርና በክብር ዕቃ ይነግዳል። የማይሻ ግን የደለሰኪያም ባሪያ ሆኖ ይቀራል። በእነዚህ ዓለም ውስጥ ያለው ስሜ በአባ ዮሐንስ የተጠመኩበት ስሜ ነው። በዚህ ቀንና ሰዓት የቅድስናን በሮች ይከፍትልኛል። ይህንን የሚያውቅ የስቃይን ሥፍራን አያይም፣ ሥራውም በስቃይ ሥፍራ አይሆንም፣ እግዚአብሔርም ምህረት ያደርግለታል።

በማርያም እርገት ምክንያት የኔንም የባሪያህን የአስጢፋኖስን እርገት ፈጽሞልኝ። በእነዚህ ስሞች አሸሽጋለሁኝ።

ያሎኤል	ሰደቤል	ኢዩኤል
ፈኖኤል	አከናኤል	ኢዮቤድ

	ኪሮሎላኤል	ኢሊሳል	ሳላቲኤል
	አለዝራኤል	ካላታላኤል	አዝራዊ
ነ	ኤላዊ	ኤላኢሩባቤል	ሴደራኤል
ዚ	ሳንባኤል		
ሀ			

ስሞች ከሚመጣብኝ ሞት ወይም ስቃይ ይጠብቁኝ።

ደላኤል	ልከኤል	ፈላኤል
ኢከኤል	ዱላፋኤል	ኢያኤል

በነዚህ ሁሉ ስሞች እኔ ባሪያህ አስጢፋኖስ
አሸሽጋለሁኝ።

ኤልሳኤልኮስ	ፔንታኮሮቲስ	አገሚሙስ
ተንተን	ኤደን	አከማቱስ
ኢያንኤል	አዛኤለሃሳማ	ማረሞቶናጅ
አዴራስበዮን		

በነዚህ ስሞችና ባሪያህ ጊዮርጊስ ባፈሰሰው ደም
በመንግሥትህ ባሪያህን ወልደ ሚካኤልን አስበኝ ግታ ሆይ!

ሳዶር አላዶር ዳናት አዴራ ሮዳስ
በኢየሱስ ክርስቶስ አምስቱ ቅንዋተ መስቀል ለዘላለሙ
አሜን።

ክፍል አራት

በስመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

አድምጡን ወንድሞች ሆይ! እንነግራችኋለን።
በልፋፈ ጽድቅ ቃል እመን፤ ይህ እግዚአብሔር ለማርያም
ለመጨረሻው ዘመን የሰጣት ቃል ኪዳን ነው። እነዚህን
ስሞች እንደ ማርያም የሚይዘው ወይም በአንገቱ ላይ
የሚያነግተው የስቃዩን ሥፍራ ለዘላለም አያየውም፤
የዘላለምም ሕይወት ያገኛል።

እመቤታችን ማርያምም ጌታችንን እንዲህ ስትል
ጠየቀችው፤ 'ንገረኝ ፣ ከነዚህ ሁሉ ታላቁ ስምህ የቱ ነው?'
ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እንዲህ ሲል ለማርያም
መለሰላት 'ለመስማት አስቸጋሪ፤ ለአይታም የተሰወሩ
ቢሆኑም ሊሸከማቸው ለቻለ እና በሚገባ ለጠበቃቸው ግን
ጠቃሚ የሆኑትን እነዚህን ስሞች እነግርሻለሁኝ።

እንደገናም እመቤታችን እንዲህ አላቸው 'ልጄ ሆይ!
ሰውር ስምህን እንድትነግረኝ እለምንሃለሁኝ።

ጌታችንም እንዲህ አላት 'እነዚህን ስሞቼን
እነግርሻለሁኝ ነገር ግን በቀላሉ እንዳታያቸው፤ ምክንያቱም
ከአፈጣጠሩ ለማያምን ሰው ከባድ ነው። ሊሸከመው
ለማይችል ሰው እነዚህን ስሞች መግለጽ ተገቢ አይሆንም።

እንደገናም እመቤታችን ማርያም ኢየሱስን ጠየቀችው፤ እንዲህም አላችው 'ለማይረቡ እንዲሁም በልባቸው መረዳት ለሌላቸው፤ የሰማይን ሕይወት ለማይመኙ፤ የዚህንም ምድር ከብር ላልናቁ አልገልጥላቸውም።

ንግግሩንም አቁሞ በደመና አምድ ላይ ቆሞ ለማርያም በእሳት ተገለጠለትና እነዚህን ስሞች በሙሉ ነገራት። እንዲህም አላት፤

ኤሎሄ	ኤሎሄ	ኤሎሄ
ኤራን	ኤራን	ኤራን
ራፎን	ራፎን	ራፎን

ይህ ደግሞ አካዚ ዓለም፤ ቀሳፊ ማለትም መሐሪ ማለትም ማሪዮን ማለትም ኢየትማኤ ማለትም ፎፎራን ማለትም ተስዓሊኒ ማለትም በዮን ማለትም ኬር ማለትም ባሬስባሂል በማለት ይተረጎማል፤ ይህንን ሰው ሁሉ እንዲፈራው ያስፈልጋል።

የአብ ስም ማሪያል ነው
የወልድ ስም መናትር ነው
የመንፈስ ቅዱስ ስም አብያትር ነው

በነዚህም ስሞች እኔ ባሪያህ እስጢፋኖስ
እሸሺጋለሁኝ።

አ ሚካኤል
እና ገብርኤል
እና ሱራሬል
እና ኪሩቤል
እና ሱርኤል
እና ሩፋኤል
እና ኢያኤል
እና ሳኩኤል

እናንተ ሰባቱ ሊቀ መላእክት ስለኛ ለምኑልን፤ ማልዳልን

አ ሳዱካኤል
አ በርናኤል

ስለኛ በጸሎታችሁ እንድን ዘንድ ለምኑልን

ኤገራማታ

ሱረቴዎን

ማራማራ

ማሊቶን

(አራቱ እንሰሳት)

በስሞችህ እሸሸጋለሁኝ።

አልዳን በሆነው ዙፋንህ

ለምሄሳ በሆነው ከተማህ

በመኖሪያህ ከፍታዎች እና

በወለደችህ ማሪያም

በአራቱ ወንጌላውያን

በአስራ አምስቱ ነብያት

በአስራ ሁለቱ ሐዋርያት

በሃያ አራቱ የሰማይ ካህናት

በአርባዎቹ የሰማይ ካህናት

በሰባ ሁለቱ አርድእት/ደቀ መዛሙርት

በአምስት መቶዎቹ ወዳጆች እና

በሦስት መቶ አስራ ስምንቱ የእርቶዶክስ አባቶች

በሰባቱ ሊቀ መላእክት

በእልፍ አላላፋት መላእክት

በነዚህ እና በቅዱሳን መላእክቶች ስም እኔ ባሪያህ
ወልደ ሚካኤል እሸሸጋለሁኝ።

ሳዶር አላዶር ዳናት አዴራ ሮዳስ

በአምስቱ የጌታችን ቅንዋተ መስቀል እኔ ባሪያህ
አሰጢፋኖስ እሸሸጋለሁኝ።

ከፍል አምስት

በስመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

ወደ ሰማይ ለሚደረግ ጉዞ የሚቀርብ ጸሎት
(ወይም ድግምት)

ከርስቶስ ሆይ! ነፍሴን የጨለማ መላእክት
አንዳይተናኮሏት ጠብቀኝ። የብርሃን መላእክትም
አንዳላኩልኝ አድርግ። የጨለማ መላእክት ነፍሴን
አንዳይተናኮሉኝና ጌታዬ ፐርስ ማፋጨት ባለበት ጨለማ
አንዳያቆመኝ ሚካኤልና ገብርኤል እና ደራቅሊጦስ፤
የጽድቅ መንፈስ ይላኩልኝ።

እኔ ባሬያህ ወልደ ሚካኤል 'ጌንፓዌ' በተሰኘው ስምህ አሸሽጋለሁኝ፤ በድንግሊቱ፤ ወላዲተ አምላክ በሆነችው ማሪያም ስም፤ ጥብርያዶስ፤ በሰማይ መንፈሳዊ ፍጡሮች በሰማየ ሰማያት ይህንን ግንብ በገነባው የምሥጋና ዙፋን ላይ ባለው። ከእግዚአብሔር ልጅ፤ ከምህረት አምላክ ከርስቶስ በስተቀር ሰው በማንም ሊያምን አይችልም። እኔን ባሬያህን እስጢፋኖስን 'ምህረት አድርጌልሃለሁ በለኝ' ጎጢአቴንም ይቅር በለኝ።

አ! አንተ የመላእክት ብርሃን የሆንክ በዚህችና ከዚህ በኋላ በምትመጣው ዓለም የሰውን ልጅ የምሕረት ምልጃ/ጸሎት ወደ አንተ እንዲያቀርቡ ሰባቱን ሊቀ መላእክት እዘዛቸው።

ከነርሱ መካከል አንዱ እንዲህ ይላል፤ 'ጌታ ሆይ! ከሰው መካከል ሕግህን ያልተላለፈ ማነው? ከእንጨት መካከል ጭስ የማይወጣው የትኛው ነው? ከሰው ልጆች መካከል ጎጢአት ያልሠራ ማን ነው? ከአንተ በስተቀረ ማንም መልካም የለም።

ከዚያም እግዚአብሔር ለ12 ሐዋርያትና ለ72 አርድኦት ይህንን መጽሐፍ እንዲያባዙ አዘዛቸው። ሐዋርያቱንም እንደዚህ አላቸው 'ይህንን ጽሑፍ በኔ ለሚያምን ሁሉ እንድትደግሙ ፈቃድ ሰጠኋችሁ። የዚህን መጽሐፍ ቃላቶች የፃፈ፤ መጽሐፉን ያባዛ፤ በጠበል ከታጠበ በኋላ በአንጉቱ ላይ ያነገተ፤ በቤቱ ያስቀመጠ ለዘለዓለም አይሞትም። እስከ መጨረሻው ይኖራል። ጎጢአተኞችና

ተላላፊዎች በሚለዩበት በታላቁ የፍርድና የቅጣት ቀን ምሕረትን ያገኛሉ። የገሃነም እሳት እንዳያገኛቸው አተርፋቸዋለሁ።

ይህንን መጽሐፍ የያዘ ማንም ቢሆን በቀን ይሁን በሌሊት የተባረከ ይሆናል።

በዚህ መጽሐፍ ከአገልጋይህ ከወልደ ሚካኤል ሰይጣን የተባረረ ነው፤ እንዲሁም ከምሥጋና ዙፋንህ። ለዘለዓለሙ አሜን።

በደማሂል ኃያሉ ስምህ

እና በቶቢል ስምህ

እና በልኬል የጥምቀት ስምህ

በጉአሁካኤል የሲኦልን ደጃፎች በበረገድከበት ስምህ

በካታናዊ እና

በሳታናዊ እና

በከርናላዊ ስምህ

ምሕረትና ርኅራኄ እንድታደርግልኝ በነዚህ ስሞች እኔ ባሬያህ እስጢፋኖስ አሸሽጋለሁኝ።

የማሪያም ልጅ ናዝራዊው የተሰቀለከው የይሁዳ ንጉሥ በመንግሥትህ እኔን ባሪያህን ወልደ ሚካኤልን አስበኝ።

ባዶር አላዶር ዳናት አዴራ ሮዳስ

እኔ ባሪያህ እስጢጋኖስ በአምስቱ ቅንዋተ መስቀልና በነዚህ ሰሞች አሸሽጋለሁኝ። ነፍሴና ሥጋዬ በነዚህ ሰሞች እንዲሸሹ ለዘላለም አድርጊያለሁ። አሜን።

ክፍል ስድስት

በሰመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ስሙን እስኪገልጥላቸው ድረስ የጠየቁት የተማጽኑት ደቀ መዛሙርት መጽሐፍ።

ከለመኑት ከተማጽኑት በኋላ ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ አላቸው፤ 'ይህንን መጽሐፍ በሚገባ ጠብቁት ከእሳቱም ትድናላችሁ፤ ስሜን ተግቶ ለማወቅ የሚሻና በጥንቃቄ ጠብቆ የደገመ፤ በጠበል ታጥቦ ያነበበ ከበዛው ኀጢአቱ ይድናል'።

ይህ እግዚአብሔር በቃል የተናገረው፤ በቅዱስ እጆቹ ጽፎ ለደቀ መዛሙርቱ እንዲያነቡት የሰጣቸው ነው። አንብበውም ስሙን አገኙ፤ በደስታም እንዲህ ብለው

አመሠገኑ፤ 'ይህንን ሁሉ ላሳየኸን ለስምህ ክብርና ምስጋና ይሁን ጮኸውም ስሙን ተናገሩ፤

ራፎን	ራፎን	ራፎን
ራኮን	ራኮን	ራኮን
ፒስ	ፒስ	ፒስ
አፍሊስ	አፍሊስ	አፍሊስ
መልዮስ	መልዮስ	መልዮስ
ሃናኤል	ሃናኤል	ሃናኤል
ሰራኤል	ሰራኤል	ሰራኤል
ናሮስ	ናሮስ	ናሮስ
ኪሮስ	ኪሮስ	ኪሮስ
ፌሎስ	ፌሎስ	ፌሎስ
ሲሮስ	ሲሮስ	ሲሮስ
ሲፈርናስ	ሲፈርናስ	ሲፈርናስ
ኒሮን	ኒሮን	ኒሮን
ኢሮን	ራፎን	ራፎን

ከሰሞቹ ሁሉ ታላቅ የሆኑት፤

ደማሂል	ደማሂል	ደማሂል
በርስባሂል	በርስባሂል	በርስባሂል

ይህንን ስሜን በሰማያት ካሉት ሃያ አራቱ ካህናት እና ከእናቱ ከማሪያም በስተቀር የሚያውቅ ማንም የለም።

ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ 'በዚህ ስሜ ትድናላችሁ፤ ንጢአታችሁም ይቅር ይባልላችኋል። የሚጠብቀውም የሚያምንበትም እንደዚሁ ይደረግለታል፤ ይድናል፤ በፊቴም ለውርደት አይዳረግም፤ የአሳቱን ጭስም አያይም። በዚህ መጽሐፍ ከተጠቀሱት ጸሎቶች (ድግምቶች) መካከል ከዚህ የሚበልጥ ድግምት የለም። በዚህ ጸሎት የሚያምን ማንም ቢኖር ምሕረት እንደሚደረግለት በዙፋኔ፤ ከፍ ከፍ ባለው አራሴ፤ የእግሬ መረገጫ በሆነው፤ በእናቱ በማሪያም እምልለታለሁ። ጽድቁን እንደማልተላለፍ ቃሌን ሐሰት እንደማለደርግ እንደዚሁም ቃል ኪዳን እንደማላጥፍ በቅዱሳን መላእክቶቻችን እምላለሁ።

ሐዋርያቶቻችሁን እንዳጻገኩ እኔንም ባፈሪህን ወልደ ሚካኤልን በጊደሉ ሰምህ አድነኝ፤ ከንጢአቴም እንጸኝ።

እንደገናም ኢየሱስ እንዲህ አላቸው።

- ይህንን ጸሎት የደገመ የተባረከ ነው
- በዚህ ጸሎት ጠበል የታጠበ የተባረከ ነው

- ይህንን ጸሎት በጆሮው የሰማ የተባረከ ነው
- እንደ ዐለት የጠነከረ ይሆናል
- የአንበሳን ጩኸት የመሰለ ድምጽ ይኖረዋል
- እኔም በኃይሌና በጉልበቴ እጠብቀዋለሁ
- እንደ ደቀ መዝሙራም እወደዋለሁ
- ይህንን ጸሎት የሰማ የተባረከ ነው
- አርኩስ መናፍስት አይቀርቡትም
- ይህንን ጸሎት የያዘውን ምንም ዓይነት ነገር ሥጋውንና ነፍሱን አይተናኮለውም
- ሕመምም ቢሆን ድካምም ቢሆን ረሃብም ቢሆን ወደቤቱ አይገባም
- እቤቱ እንዳይደርስ ሰይጣንን ለማባረር ይቻለዋል
- ሌባም ከአርሱ ሊበርቅ አይችልም፤ ጠላቱም አያሸንፈውም የጠላቶቹን ኃይል በሙሉ ይረታል
- ቤቱና ልጆቹ የተባረኩ ይሆናሉ
- መላእክትም ከአርሱ አይርቁም
- የነብያት፤ የሐዋርያትና የመንፈስ ቅዱስ በረከት በርሱ ላይ ሁልጊዜ ይሆናል
- የሰይጣን መንፈስም ከአርሱ ይርቃል ።

[ለአንባቢው]

አንተም/አንቺም በዚህ ጸሎት ብታምን/ብታምኚ የጸሎትህ/ሽ ጽዋ ወደ መሬት ጠብ አይልም። እንደ ክርስቶስ ሥጋና ደም ክቡርና ቅዱስ ነው። ለነፍስና ለሥጋ የጎጢአት ማጠቢያና የደኅንነት መድኃኒት ነው።

ይህንን ጸሎት በደገምህ ጊዜ፣ ጠላትህን ረትተህ ታሸንፋለህ። በፊትህም ሊቆም የሚችል ማንም አይኖርም። ፍጥረት በፊትህ ይነቀጠቀጣል። ፊትህንም ባዩ ጊዜ ሸሽተው ይጠፋሉ። ንግግርህም ለሰው ሁሉ ምሥጉን ይሆናል።

ጌታ ሆይ! በሚመጣው መንግሥትህ እኔን ባራያህን አስጢፋኖስን አስበኝ።

ክፍል ሰባት

በስመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ እንድ አምላክ

ጌታችን ለቅዱስ እንድርያስ የነገረው ስሞች እነዚህ ናቸው።

ኢየሱስም እንዲህ አለው፤ 'ወንድምህን ማቲያስን በእሥር ካለበት ሰው በላው ከሆነው ከተማ ነፃ

እንድታወጣው ሂድ። ከሁለቱ ደቀ መዛሙርት ጋር ተነስተህ ሂድ። እንድርያስም 'ይህንን የሁለት ዓመት ረዥም ጉዞ እንዴት መጓዝ እችላለሁ። በዚህና በዚያች ከተማ መካከል ታላቅ ባሕር ስላለ ለመድረስ አልችልም' አለው። ክርስቶስም 'ተወዳጁ እንድርያስ አትፍራ ታላቅ ድግምትና ስሞቼን እገልጽልሃለሁኝ። በከተማዋ ዳርቻ ስትደርስና ለመግባት ዝግጁ ስትሆን እንድርያስ ሆይ! እንደዚህ በል፤

አርያሲያስኖስ	አርያሲያስኖስ	አርያሲያስኖስ
ኪያዩዲዮስ	ኪያዩዲዮስ	ኪያዩዲዮስ
አከልያዳኤል	አከልያዳኤል	አከልያዳኤል
ሳርኑኤል	ሳርኑኤል	ሳርኑኤል
ታዳኦስ	ታዳኦስ	ታዳኦስ
ረዲያኤል	ረዲያኤል	ረዲያኤል

እነዚህ ስማይና ምድርን ከመፍጠራችን በፊት የነበሩት ስሞች ናቸው። ለመጀመሪያ የአባቴን ስሞች መግለጽ ነበረብኝ። አሁን ደግሞ የኔን ስሞች እገልጽልሃለሁ። እነርሱም፤

ሳልጋዋታኤል	ሳልጋዋታኤል	ሳልጋዋታኤል
ሳባርትናኤል	ሳባርትናኤል	ሳባርትናኤል
ታዳኤል	ታዳኤል	ታዳኤል

አገሰያዮስ	አገሰያዮስ	አገሰያዮስ
ለምዮስ	ለምዮስ	ለምዮስ
አስታዳኮስ	አስታዳኮስ	አስታዳኮስ

ሲተረጎም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው

ዱዱሚል	ዱዱሚል	ዱዱሚል
አሻል	አሻል	አሻል

የመንፈስ ቅዱስ ስም እነዚህ ናቸው

ፕራቅሊጦስ

አራድያል	አራድያል	አራድያል
ዳኤል	ዳኤል	ዳኤል

ኤሎሂ	ኤሎሂ ኤሎሂ	ጸባእት አዶናይ
ጌዮስ	ጌዮስ	ጌዮስ
አግዮስ	አግዮስ	አግዮስ

ሲተረጎም ቅድስ ቅዱስ ቅዱስ የሠራዊት እግዚአብሔር ፣
እውነተኛው ፣ ሰማይንና ምድርን የምትሞላ ፣ ቅድስና
ምስጋና ነው

አልቀናት

[ሲተረጎም]

ሃሌሉያ ለአብ

ሃሌሉያ ለወልድ

ሃሌሉያ ለመንፈስ ቅዱስ

ምስጋና ለአብ

ምስጋና ለወልድ

ምስጋና ለመንፈስ ቅዱስ

እነዚህም ለዘላለም አንድ ናቸው፤ ለዘላለም
እስከመጨረሻው አሜን።

ይህንን ቃል ከእናቴ ከማርያም በስተቀር ለማንም
አላሳወኩም ነበር። አሁን ግን ላንተ ገለጽኩልህ። በነዚህ
ስሞች ተጠቅመህ ብትጸልይ በሮች ይከፈቱልሃል፤
የታሠሩም ካሉ ይፈታሉ። እነዚህን ስሞች ያነገተ በረከቱ
አንደ ሊቀ ሐዋርያው ዴፕሮስ ይሆናል። የርኩስ ዓይኖችም
(ቡዳ) በርሱ ላይ አይሆንም፤ የጠላትም ኃይል አጠገኑ
አይደርስም። የርኩስ መናፍስት የጨለማው ባለሥልጣንም
አይቋቋምም።

ጌራደን

ሚሎስ

ጋዴን

ሳታናዊ

ካታናዊ

ታንካራም

ቀታሊ

ማህያዊ

የእግዚአብሔር እና የእመቤታችን ማርያም ልጅ ክርስቶስ ሆይ! በራያልን ያሠርክ ጠላቶቼን እና ተቃዋሚዎቼን አሠርልኝ።

በነዚህ ኃያል ሰሞች ጌታ ሆይ! በሚመጣው መንግሥተ ሰማያት እኔን ባሪያህን ወልደ ሚካኤልን አስታውሰኝ።

ክፍል ስምንት

በሰመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሰሞች -ሲድራላዊ - ከጠቀጠረልኝ ቀን በስተቀር ሞት ወደኔ እንዳይመጣ፤

አውላቂት	ደርዳስ	ናርስ
ኤሎን	ደልፎጊን	ጋዴን
የታ	ቢባኩላላዲን	ሲድራካኤል

ኪራኪቲን

ሰፋፌኤል

ካፋዚን

አልፋኤል

ጋልማላዊ

ካላዲን

ሰልኖድስ

ካላኤል

ሲሊ

ደሎቶሎን

የሎሆሎሂን

ጋዜን

ዳራታን

ጋላውድያን

አብዳዊ

ዳላዊ

ዳፋኤል

ዘርባኤል

ቶሊቂን

ፋላካኤል

ዘራኤል

ኢያፌን

መናሲላዊ

ጎልዳፎን

ሰድራካኤል

በነዚህ ሰሞች እኔ እስጢፋኖስ አሸሽጋለሁኝ።
በሰመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

አልፋና አሜጋ

አልፋ አልፋ አልፋ አልፋ አልፋ አልፋ አልፋ አልፋ

ኢያኤል ኢያኤል ኢያኤል ኢያኤል

ኢያኤል ኢያኤል ኢያኤል

ሂዳኤል ሂዳኤል ሂዳኤል ሂዳኤል

ሂዳኤል ሂዳኤል ሂዳኤል

ዮድናኤል ዮድናኤል ዮድናኤል ዮድናኤል

ዮድናኤል ዮድናኤል ዮድናኤል

ኦርናኤል ኦርናኤል ኦርናኤል ኦርናኤል

ኡርናኤል ኡርናኤል ኡርናኤል
 ሂርናኤል ሂርናኤል ሂርናኤል ሂርናኤል
 ሂርናኤል ሂርናኤል ሂርናኤል
 አሚስ አሚስ አሚስ አሚስ
 አሚስ አሚስ አሚስ

ዳህዳ	ንግደኪኒ	ሄህዳዲ
ሰራያሰያል	ሱርያል	ፋርዲያል
አራድያል	ሳድራል	ሙዱያል
አዶናይ	ማስያስ	አማኑኤል
አኮአር	ማራድያል	አራድያል
ካፍኤል	አስአል	አፍተያል
አርማያል	አከተያል	አርሰአል
አከያል	ፋኑኤል	ካቲትያል
ርተያል	አልያል	ቲታኤል
ዩልያል	ካርቲያል	ሳብተያል
ሚታኤል	ሚራኤል	አኪስፋኤል
አውከትያል	ቢትያል	ፈዋል
ሳርዋል	አንዋል	ፊላላኤል
አከረሰቲያል	አብሲኤል	አውነዋል
አርንኤል	ዋቲር	ናኡስ
ያኢሲኮ	ሚሶንክስ	ማቲር
ናሳኪብ	አከሰኑኒዮስ	ኡናር

ባራኪያስ	ፋስቲዎን	ዳኪያስ
ኦርንያስ	ቴራስ	ኪናስ
አብሳሎን	አንስኮ	ሙድ
ሜቶስ	ሙት	ክቶና
ሲአሳ	ኪና	አራሳ
አንዮስ	ሳርዲ	ካሳሲን
ኡሱራን	ሚራኦክ	ዋሮካ
ዋርዲኦካ	አሳማኤል	ኮናኤል
ዶራን	አርኒ	ማሪክ
ሳሳኔክ	አሚዮስ	ዳውራ
ባረድ	መያል	ማሲደንያል
አርመያል	አርያሚ	አናምያል
አልደያል	አውያል	ያኦብ
ፋአማ	ፋያማ	ሳርዱር
ማታዋዳይ	አራድያል	ራወር
ፋሩል	ፈርተካ	ሱሃል
ሚካኤል	ገብርኤል	ሱርያል
ሳዳክያል	ሳሩትያል	አናንያል
ፋፋኤል	አቸራትያል	ቫርማስያል
አከማያል	አፍዳምያል	አረንያንያል
አስራም	ዚዳኤል	ሱሩክ
መንሱክ	አቫብርያኖስ	ኪሩቤል

አፍናንያል	አትለዋ	በረሰትያል
አብረያል	አብራክ	ራግ
ፍርተያል	ፈርፋር	ፋማዋዋል
ፋናንያል	ዲድያል	ማራድከያል
አፍደከያል		

ሦስቱ ሥላሤዎች ሆይ! በየትም ቦታ ብሆን፤
በቀኛም፤ በግራዬም፤ በፊቴም፤ በኋላዬም የርኩስ መንፈስና
የሰይጣን መንጋ እንዳይቀርቡኝ በያንዳንዱ ስሞቻችሁ፤
በመላእክቶቻችሁ እና በካህናቶቻችሁ ስም እኔ ባሪያችሁ
አሸሽጋለሁኝ።

ኢያሱን ሮዳከህን ሄድራ

ኡሉሱሲኖያኬክ አዩዎስ

ሳላሴል ሄሴዎን ዴንጥስ

[እኔ ባሪያህ አሰጢፋኖስ በዘረህ ስሞች አሸሽጋለሁኝ።]

አብረኸት ዝብርቅርቅ ያሉትንና ምንም ትርጉም
ያልሰጥዎትን ቃላቶች ከማንበብ የተነሳ ትንፋሽ ቁርጥርጥ እስኪል
ደከማት። በዚያ ላይ አእምሮዋ በሃሳብና በጥያቄ ተጣደፈባት። ምን
እንደምትግል ግራ ገብቷት ተሻለን 'እባክህ እርዳኝ። እባክህ
እስረዳኝ' በሚል አይታ ቀና ብላ አየችው። ተሻለም በውስጧ
የሚመለለሰውን ሃሳብ በትክክል ተገንዝቦ 'ይገባኛል አቢዬ፤ ጉድ
እኮ ነው' በሚል አይታ በዓይኖቹ መለሰላት።

ለትንሽ ጊዜ የሰፈነውን ጸጥታ ሰብራ፤ “ምንድነው ተሹ?”
አለችው፤ “ይሄ በኢትዮጵያ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን
የሚታመንበት ነገር ነው? ይህ አስማት አይደለም እንዴ?” በጥያቄ
አጣደፈችው።

ዳውሎስ ነገሮች እንዴት ሊገጣጠሙ እንደቻሉ ሊገባው አልቻለም። አለመግባት ብቻ ሳይሆን አስደንግጦታል። አንድ ቀን ከሥራ ወደ ቤት ለመመለስ ቆሞ ታከሲ ሲጠብቅ ድንገት ሳያስበው ከኋላው አማረች ጀርባውን መታችውና “የጠፋ ሰው! ምንም ብትደበቅ ፈልጌ አገኘሁህ አይደል?” አለችው።

ድምጹ የማን እንደሆነ አውቆ ዞር ሲል፣ አማረች በረዥም ቀሚስ ላይ እጅጌ ጉርድ ሹራብ ደርባ፣ የጸሐይ መነጻጽን ጸጉሯ ውስጥ ሰከታ ፈገግቷ ከከሰዓት በኋላው ጸሐይ የበለጠ ደምቆና የውበት መቀት ይዞ ተቀበለው። ጸሐይ ላይ ቆሞ ታከሲ ሲጠብቅ የጀመረው ላብ ልክ እንደተናደ ግድብ በግንባሩ ግራ ቀኝ በድንጋጤ መንጠባጠብ ጀመረ።

“ውይ አማረች! ከየት ተገኘሽ? በቀደም ሰላም ካፌ ባስጠይቅ ሥራ አልገባሽም አሉኝ። ደህና ነሽ?” አላትና ጉንጭ ለጉንጭ ተሳሳሙ።

“ደህና ነኝ። ትንሽ አሞኝ ነበር። አሁን ጌታ ይመስገን ተሸሎኝ ትምህርትም ሥራም ተመልሻለሁ” አለችው ፈገግታዋን ሳትቀንስ።

አንዱ ወሬ ወደ ሌላ ወሬ እያመራ ሻይ ቡና ሊሉ ፖስት ራንዴሼ ገብተው ተቀመጡ። በጨዋታ መሃል አማረች “እዛ ካፌ

ከዲያቆኑ ጋር ብዙ ጊዜ ትቃጠራለህ። ስለምንድነው የምታወሩት። ፓትርያርኩን ልትገለብጡ ነው እንዴ?” ብላ ጠየቀች።

ዳውሎስ ሳቅ አለና “እይ ግልበጣ! ጸረ ትምህርት ነው። ስለ ቤተ ክርስቲያናችን እምነት ለማወቅ ስለምፈልግ እያስተማረኝ ነው” አላት።

አማረች ለመጀመሪያ ጊዜ የዳውሎስን ጥርሶች በደንብ አየቻቸው። ሌላ ጊዜ ኮስታራ ባይሆንም እንደዚህ በፊቷ ፈገግ ብሎ አያውቅም። ጥርሶ ፍንጭት ነው። ፍንጭቱ ከጠይም መልኩ ጋር ተደምር ውበት ሰጥቶት የአማረችን ልብ ሰረቀው።

“እና ምን ተማርክ?” ብላ የልቧን ትርታ ለማራገብ ሃሳብዋን ከዳውሎስ ላይ እንስታ ወደሚነጋገሩበት አርእስት መለሰችው።

“ብዙ ስለማላውቃቸው ነገሮች፣ ሥርዓቶች፣ የእምነት አቋሞች እየተማርኩኝ ነው። ዲያቆን ፍቅረ ማርያም በጣም ጎበዝ አስተማሪ ነው። እንደርሱ ያሉ አስተማሪዎች በብዛት ቢኖሩን የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያናችን ችግር ባልገጠማት ነበር” አላት።

አማረች ጎንበስ ብላ ካፑቺኖዋን እያማለለች፣ “እኔን በጣም ይጠላኛል” አለችው።

“እንዴ! ተይ እንጂ! ሺረ እርሱ እንደዚህ ዓይነት ሰው አይደለም። በጣም ሰው አከባሪ፣ የእግዚአብሔር ሰው ነው” እያለ ሳይጨርስ ለማራች ተቀብላ፤

“አይ ስነግርህ፤ እመነኝ” ብላ አቋሟን አጠነከረች።

“ለምን እንደሱ ተሰማሽ?”

“የሰሜት ጉዳይ ሳይሆን በደንብ አውቃለሁኝ። የፕሮቴስታንት ቸርች ስለምሄድ እንደ ጠላት ነው የሚያየኝ” አለችው ዓይን ዓይኑን እያየች።

ዳውሎስ ልቡ በድንጋጤ የቆመች መሰለው። ከየት መጣ ሳይል “ዴንጤ ነሽ እንዴ?” የሚለው ጥያቄ ከአፉ አፈትልኮ ወጣ። የአፍ ወለምታ በቅቤ አይታሽም እንዲሉ መልሶ ቢውጠው ደስታው ነበር። የአማረችን የቃልም የመንፈሷንም ምላሽ ለመቃኘት እርሱም ትኩር ብሎ ዓይን ዓይኗን ተመለከተ።

አማረች ፈገግ አለች። “ዴንጤ የሚለውን ቃል መጠቀም አልወድም። ለነገሩ ዴንጤቆስጤ ለሚለው አጭር መግለጫ ወይም abbreviation እንደሆነ ባውቅም ብዙ ጊዜ የሰድብ ወይም አሉታዊ ትርጉም ያዘለ ስለሆነ እራሴን በእንደዚያ አልጠራውም። እንደዚሁ ክርስቲያን ነኝ ማለቴን አመርጣለሁ። ለጥያቄህ መልስ ለመስጠት ግን አዎን ዴንጤ ነኝ” ነበረችው።

“ይቅርታ አማረች፤ እኔ እንኳን ለመሳደብ ፈልጌ አይደለም” ብሎ የማስተባበያ መልሱን ሰጥቶ ሳይጨርስ አቋርጣው፤

“ከሚያስተምርህ ነገሮች መካከል እኔን መጥላት እንደማይኖርበት በጣም አድርጌ እመኛለሁ” አለችው። ከልቧ ነበር።

“ሺረ ቢለኝም አልሰማም ፤ አልቀበለውም” ብሎ ፎከረ። እርሱም አውነቱን ነበር።

“አስተማሪ የሚለውን የማይሰማ ተማሪ ታዲያ ምኑን ተማሪ ነው?” ከፈገግታ ጋር መለሰችለት።

ቀናቶች አልፈው ሳምንታት ሲቆጠሩ ዳውሎስና አማረች እየተገናኙ ሻይ ቡና አልፎም ምሳ፤ እራት እየተገባበዙ ቅርበታቸውን አጠነከሩ። ከጥንካሬውም አንዱ ልብ ለልብ መነጋገር ብቻ ሳይሆን መዋደዳቸውን ተገላልጸው በፍቅር ውቅያኖስ ሞገደኛ ሆነዋል። ቀስ እያለም ዳውሎስ እየቀረባት ሲመጣ፤ አንድ ቀን እንዴት ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር የትምህርት ጊዜ ማሳለፍ እንደጀመረና የወንድሙ ደብዳቤ መንስኤ እንደነበር አጫወታት።

አማረች በቁንጅና እና በደስ ደስ ብቻ ሳይሆን በጸባይም በጣም የተዋበች ናት። አስተዋይ፤ የሰውን መንፈስ በቀላሉ አንብባ መረዳት የምትችል ሴት ናት። ዳውሎስ እያለፈበት ያለውን ጉዞ በትክክል ከመረዳቷ የተነሳ ያለውን ጥያቄ ያለምንም ግፈት እየመለሰችለት እምነቷን ከነምክንያቷ በርጋታ ታካፍለዋለች።

“እኔ ወደ ጌታ የመጣሁት እንደዚህ ነው” ብላ አንድ ቀን አወጋችው። “ቀድሞ በልጅነቴ ያው እንደማናችንም ከወላጆቼ ጋር ቤተ ክርስቲያን እሄዳለሁ፤ የሚደረጉትንም ሥርዓቶች እከናውናለሁ፤ ነገር ግን ምኑንም አላስተውልም ነበር። በተለይ ያው

እንደምታውቀው የድሬ ዳዋና የሐረር ሰዎች የሚመሉትም የሚገዝቱትም በገብርኤል ነው። የኔም ወላጆች በገብርኤል ካልካቸው ንብረታቸውን፤ በላያቸው ላይ ያለውን ሁሉ አውለቀው ለመስጠት ወደኋላ አይሉም ነበር። አርብ አሮብ፤ ሁዳዴ፤ ፍልስታ አይቀረኝም ስጸም። እንዲያውም ከቤተሰቦቼ እኔና አንድ እህቴ እናከፍል ነበር። አንድ ቀን ትምህርት ቤት እንዲት በጣም የማከብራት ተማሪ ነበረበች። 'ዴንጤ' ስለነበረች ብዙ ጊዜ በርካታ ተማሪዎች ተሰብስበው በጥያቄ እና በክርክር ያጣድፏት ስለነበር አንድ ቀን መካከላቸው ገብቼ ውይይታቸውን አዳመጥኩኝ። ለሚጠይቋት ጥያቄ፤ ለሚሰነዝሩት የክርክር ነጥቦች፤ ይታይህ እንዳንዴም ስድብ ሁሉ አለበት፤ በዚህ ሁሉ ሁኔታ ከመጽሐፍ ቅዱስ እየጠቀሰች በእርጋታ ሆና ነው መልስ የምትሰጠው። ለማንኛውም በውል ባላስታውሰውም ለተጠየቀችው ጥያቄ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጠቅላ ስትመልስ፤ በውይይቱ ጣልቃ ገብቼ 'በእርግጥ እንዲህ ይላል?' ብዬ ጠየኳት። 'ለምን እራስሽ እንብበሽ አታረጋግጭም ስትለኝ፤ መጽሐፍ ቅዱስ የለኝም አልኳት። በነጋታው የአዲስ ኪዳን መጽሐፍ አመጣችልኝ። ከዚያን ቀን ጀምሮ መጽሐፍ ቅዱስን እንብቤ አንብቤ አልጠግበውም። ለካስ የሕይወት መመሪያ እና ሕይወት እራሷ በዚህ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ነው ያለችው!'።

"ከዛስ ታዲያ እንዴት ሃይማኖትሽን ልትቀይሪ በቃሽ?" አለና ጠየቃት።

"እኔ ስመለከተው የሃይማኖት ለውጥ ነው ብዬ አላየውም። እርቶዶክስም፤ ካቶሊክም፤ ፕሮቴስታንትም የክርስትና አምነት ዘርፎች ናቸው። ለኔ ለውጡ በፊት ሳላውቀው፤ ሳይገባኝ የማደርጋቸው ነገሮች ነበሩ። እንዳንዶቹ የማያስፈልጉ ናቸው። እንዳንዶቹ ደግሞ በሰው ሰራሽ እና በባህል ላይ ተመሥርተው የተሳሳቱ የአምነት አመለካከቶችና አቋሞች ናቸው። እኔ ዋናው ትኩረቴ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ነው። እርሱ ከክብሩ ወርዶ ለምን ወደ እኔ ወደ እኛ መጣ?፤ በቀራንዮ መስቀል ላይ የፈጸመው ምንድነው? እኔስ ለዚህ ለተደረገልኝና ለተሰጠኝ ጸጋ የምሰጠው ምላሽ ምን መሆን አለበት? በዚህ እውነት ላይ ተመስርቼስ እንዴት የዕለት ኑሮዬን መኖር አለብኝ በሚለው ላይ ነው። ለዚህም ነው የመጀመሪያ ቀን ፖስት ራንዴቩ ተቀምጠን ስትጠይቀኝ ክርስቲያን ነኝ ብዬ የመለስኩልሁ። ክርስቲያን የሚለው ቃል ኢየሱስን የሚከተል ማለት ስለሆነ እኔ በግል ሕይወቴ እርሱን ለመከተል ወስኛለሁ። አላጠፋም አልልም፤ ንጢአት አልሠራም አልልም፤ አልወድቅም አልልም፤ ሰው ነኝና አጠፋለሁ፤ አወድቃለሁ። የእግዚአብሔር ቃልም በግልጽ ይናገራል። 'ንጢአት የለብንም ብንል እራሳችንን እናስታለን። እውነትም በኛ ውስጥ የለም። ነገር ግን ማንም ንጢአት ቢሠራ፤ በአብ ዘንድ ጠበቃ አለን። እርሱም ጸድቄ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱም የንጢአታችን ማስተሰሪያ ነው። ይኸውም ለዓለም ሁሉ ንጢአት እንጂ ለኛ ብቻ አይደለም ይላል። ከዚያም አባቴም እናቴም ታመው ሲሞቱ፤ አጎቴ ትምህርቴን እንድከታተል አዲስ አበባ አስመጣኝ። እዚህ ከመጣሁኝ በኋላ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን መሄድ ጀመርኩኝ። አሁንም ግን ቤተ ክርስቲያን በየጊዜው ልሂድ እንጂ ትኩረቴም ዓላማዬም በግሌ

ሕይወቴን በእግዚአብሔር ቃል ማነጽ እና እግዚአብሔር በሚሰጠኝ ጸጋ ለኔም ለሌሎችም የእርሱ ምስክር መሆን ነው” አለችው።

ዳውሎስ ያስደነገጠው፣ በአንድ በኩል ከተሻለ ጋር የጀመረው የመልዕክት ልውውጥ፣ በሌላ ደግሞ ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር የሚያካሂደው ውይይትና ትምህርት አሁን ደግሞ በአማረች ፍቅር ተጠምዶ እያለ ልብ ለልብ ከርሷ ጋር ሲገናኝ በሁሉም አቅጣጫ እግዚአብሔር እየተከታተለው እንደሆነ በውስጡ ስለተሰማው ነው። ከእንግዲህ እግዚአብሔርን አጥብቆ ለማወቅ፣ እርሱን ለመከተል፣ ከእርሱ ለመማር ችላ ለማለት የሚችለው ነገር እንዳልሆነ መንፈሱ አረጋግጠለት።

ዳውሎስ ከተሻለ የደረሰውን ደብዳቤ እቤት ሲደርስ መኝታ ክፍሉ ገብቶ ከፈተው።

የተከበርከው ውዱ ወንድሜ ዳውሎስ። እጅጉን እንደምን ሰነበት? እኔ ጌታ ይከበር ይመስገን ካለእናንተ ናፍቆትና ሃሳብ በስተቀር በጣም ደህና ነኝ። የላክልኝን ደብዳቤ በጥሞና አንብቤዋለሁኝ። ስለ ሰጠኸኝም ማብራሪያና ሃሳብ እጅግ አድርጌ አመሰግንሃለሁ። ከዚህ ቀደም ስለ ቅዱሳን አማላጅነት በሚገባ የጻፍኩልህ እንደነበር አምናለሁ። ስለ ማርያም አማላጅነትና በክርስትና እምነት ስለተሰጣት ሥፍራ በተለየ እጽፍልሃለሁ እያልኩኝ ስለናዳ አንተ ቀድመህ ጠለቅ ያለ ማብራሪያ ስለጻፍክልኝ አመሰግንሃለሁ። በጻፍክልኝ ነጥቦች ላይ ተመርኩገጽ መልስ ለመስጠት እንዲቀለኝ አድርገሃል። ዝርዝሩንም ከዚህ በታች አቀርብልሃለሁ። ከዚያ በፊት ስለ አብረኸት የጻፍክልኝን ጥያቄዎች ልመልስልህ። አብረኸት በጣም ደህና ነኝ፤ በዓይነ ሥጋ እስከምንገናኝ የከበረ ሰላምታዬ ይድረስህ ትላለች። ዳውሎስ አብረኸት በጣም ጥሩ ፣ አሳቢ፣ አስተዋይ፣ የዘመኑ ብልጭልጭ ነገር የማይማርካት፣ ለሕይወቷ እድገት የምትጥር፣ እውነተኛ እህት ናት። እግዚአብሔር እርሷን ወደ ሕይወቴ ስላመጣት ዘውትር አመሠግንዋለሁኝ። ለኔ ደግሞ ልደገፍባት የምችል ጠንካራ ምስሶ ሆናልኛለች። እንደምታውቀው በፈረንጅ አገር ኑሮ ብቸኝነት የሚቻል ነገር ቢሆንም ሁለት መሆኑ ለመንፈስም ለሥጋም በጣም ጠቃሚ ነገር ነው። በተለይ የሞራል ድጋፍና የመንፈስ ጥንካሬ ይሰጣል። አቢ ደግሞ

በእግዚአብሔር የጸናች ልጅ ስለሆነች በሁሉም መልኩ ልንሰማማ ችለናል። ለዚህም እግዚአብሔርን አመሠግናለሁኝ። እንግዲህ ከዚህ በላይ የምፈልገው፣ የምጠብቀው፣ የምመኘውም ነገር ስለሌለ በሕይወታችን ልንገፋ ተሳምመተናል። መቼ እንደሚሆን ባናውቀውም ትዳራችንን ለመመሥረት ቃል ተገባብተናል። አሁን እንግዲህ ለእማዬም መንገር ይኖርብኛልና እስኪ እንዴት እንደሚሆን እንመካከራለን። በተቻለን መጠን ሠርተን አዲስ አበባ ለማድረግ እንፈልጋለን። የእግዚአብሔር ቃል 'በሕይወት ብንኖር ጌታም ቢፈቅድ' ይላልና፤ ሰው ቢያስብም የሚፈጽም እርሱ ስለሆነ እንደ እርሱ ፈቃድ ይሆናል። በሃገራችን ባሕል ታላቅ ሳያገባ ታናሽ ስለማይዳር አንተም ከእንቅልፍህ ንቃ እንጂ፤ እንቅስቃሴ እያደረክ ነው ወይስ አሁንም ተኝተሃል? አለበለዚያ ከዚህ ልላክልህ። ቀልዱ ይቅርና ያለህበትን እስኪ አሳውቀኝ።

ዳውሎስ ከፍቅረ ማርያም ጋር ከተነጋገረ በኋላ በውይይታቸው ላይ የተነሱትን ነጥቦች በሙሉ አካቶ ነበር ለተሻለ የጸፈለት። ሃሳቦቹን በሦስት ዋና ክፍሎች አስቀምጧቸዋል። እነዚህም 1ኛ/ ስለ ማርያም ቅድስት መሆን፤ 2ኛ/ ስለ አማላጅነቷና ስለተሰጣት የምሕረት ቃል ኪዳን፤ 3ኛ/ ስለ አረፍቷና ስለ አርገቷ ናቸው።

ዳውሎስ አሁን ደግሞ ወደ ደብዳቤያችን ልውውጥ ዋና ሃሳብ እንመለስና በጻፍክልኝ መሠረት መልሴን ልስጥህ። ዘውትር እንደምልህ በጥሞና አንብበው።

1ኛ/ ስለ ማርያም ቅድስና ወይም ልዩ ሥፍራ:

መጽሐፍ ቅዱስ ማርያም የተለየ በረከት እንዳገኘች ያለ ምንም ጥርጥር ይናገራል። ስለ ክርስቶስ ልደት በዝርዝር የሚጠቅሱት ማቴዎስ እና ሉቃስ የፃፉት ወንጌላት ናቸው። የማቴዎስ ወንጌል ክርስቶስ ከዳዊት ዘር ለመሆኑ እና በብሉይ ኪዳን በነብያት የተበሰረው ትንቢት ለመፈጸሙ ማረጋገጫ ይሆን ዘንድ የትውልድ ሐረጉን በመዘርዘር ጽሑፉን ይከፍታል። የሉቃስ ወንጌል ደግሞ የመልአኩ ገብርኤልን ብሥራት፤ በማርያምና በዘመዷ በኤልሳቤጥ መካከል የነበረውን ንግግር እና የማርያምን የምሥጋና ጸሎት በማካተት ሰፋ ያለ ማብራሪያ ያካትታል። እነዚህንም ጠለቅ ብለን እንመልከት። መልአኩ ገብርኤል ከተናገራቸው እውነቶች መካከል የሚከተሉትን እናገኛለን፤ 'ጸጋን የሞላብሽ ሆይ!'፤ 'ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ'፤ 'በእግዚአብሔር ፊት ጸጋን አግኝተሻል'፤ 'መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል'። ኤልሳቤጥ ደግሞ ከተናገረቻቸው መካከል 'ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ'፤ 'የጌታዬ እናት' ይገኙበታል። ማርያም አራሷ ደግሞ የተናገረቸውን ሰናይ እንዲህ ብላለች፤ 'የባሪያይቱን ውርደት ተመልከቶአልና'፤ 'እነሆ ከዛሬ ጀምሮ ትውልድ ሁሉ ብፅዕት ይሉኛል ብርቱ የሆነ እርሱ በእኔ ታላቅ ነገር አድርጎአልና'።

እነዚህን ሁሉ አጠቃለን ስንመለከት ማርያም ከሴቶች ሁሉ ተመርጣ የዓለም ፈጣሪን በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ጸንሳ ቃል ሥጋ ሊሆንባትና የእግዚአብሔር አገልጋይ ለመሆን በመመረጧ ልዩ በረከት እንደተቀበለች ለመካድ ያዳግታል። ለዚህም ስለ ክርስቶስ መጸነስ እና መወለድ በምናወሳበት ጊዜ ሁሉ ማርያም እንዴት የታደለች ናት፤ እንዴት የተባረከች ናት፤ እንዴትስ ብፅዕት ወይም ብሩክ ናት ማለት ተገቢና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው። ተመርጣለችና። ከጠቀስኩልህ ምንባቦች ለማየት እንደሚቻለው የተመረጠችው በእግዚአብሔር ሉዓላዊ ፈቃድ እንጂ አርሷ በአፈጣጠር የተለየች ስለሆነች አይደለም። ማቴዎስም ሆነ ሉቃስ ወንጌል፤ ባህላችን እንደሚለው፤ ስትፈጠር ማለትም ከእናቷ ማሕጸን ጀምሮ ያለ ንጢአት የነበረች ናት በማለት አይገልጹም። እንዲያውም በሉቃስ አቀራረብ ገብርኤል ኖርማል ኑሮዋን እየኖረች ወደነበረች 'አንዲት' ድንግል እንደመጣና እንዳበሰረ ይነግረናል። አርሷም እንዳልጠበቀችው በመገረሟ እንመለከታለን። ለዚህም ታላቅ በረከት ስለ መብቃቷ ምላሽ ስትሰጥ፤ ማርያም እራሷ፤ ውርደቷንና መናቋን፤ በጸለየችው ወይም በተቃኘችው የምሥጋና ጸሎቷ ላይ 'ነፍሴ ጌታን ታከብረዋለች፤ መንፈሴም በእምላኬ እና በመድኃኒቴ ሐሴት ታደርጋለች የባሪያይቱን ውርደት ተመልክቷልና፤ ብርቱ የሆነ እርሱ በእኔ ታላቅ ሥራ አድርጎኋልና' በማለት ተናግራለች። ከዚህ በተጨማሪ ማርያም እራሷ ትውልድ

ሁሉ ለምን ብፅዕት እንደሚሏት፤ 'እርሱ በእኔ ታላቅ ነገር አድርጓልና' በማለት መስክራለች።

ይህ በእንዲህ እንዳለ፤ ስለ ማርያም ያለ ንጢአት መሆን፤ ንጽሕት መሆን ከየት መጣ ብሎ መነጋገሩ ጠቃሚ ይመስለኛል።

በመጽሐፍ ቅዱስ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ስለ ማርያም የሚያወሱ ወይም ማርያም የተጠቀሰችባቸው ሥፍራዎች ከላይ ከተመለከትናቸው ምንባቦች ሌላ በጣም ጥቂት ናቸው። በብዛት የሚታወቀው፤ አንተም ስለ አማላጅነቷ መሠረተ ሃሳብ አድርገኽ የጠቀስኩው የቃናው የሠርግ ታሪክ አንዱ ሲሆን፤ ክርስቶስ ገና ልጅ እያለ ከእናትና ከአባቱ ጠፍቶ ቤተ መቅደስ የተገኘ ጊዜ፤ በአንድ ወቅት እናቱና ወንድሞቹ (ቤተሰቦቹ) አሞታል፤ እራሱን ስትዋል ብለው ሊሰወስዱት እንደነበረ የሚገልጹት የምንባብ ክፍሎች ሌላኛው፤ ከዚያ ደግሞ ኢየሱስ በመስቀል ላይ ሆኖ እናቱን ለደቀመዝሙሩ ለየሐንስ አደራ ሲሰጠው፤ በመጨረሻም ክርስቶስ ካረገ በኋላ በጸሎት ሆነው የዴንጤቆስጤ በዓል መንፈስ ቅዱስ የወረደ ዕለት በጸሎት ከነበሩበት መካከል ማርያም እንደነበረች የሚገልጸው የሐዋርያት ሥራ የምንባብ ክፍል ነው። ከዚህ ውጭ ሌሎች ሐዋርያት፤ ለምሳሌ አብዛኛውን የአዲስ ኪዳን መልእክቶችን ጽፎ ያበረከተው ዳውሎስ ወይም ዴፕሮስ፤ አለዚያም በአደራ ተስጥቶት ሲንከባከባት የነበረው የሐንሰም አንድም ሥፍራ ላይ፤ አሁን በአርቶዶክስም ሆነ በካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ የተሰጣትን ክብር

ወይም በደገንነታችን ላይ አላት የሚባለውን ሚናም ሆነ ሥልጣን፤ አይገልጹም፤ አይናገሩም፤ አያውቁም፤ አያስተምሩም። ለምን ለሚሉት ጥያቄዎች መልሱን እንተ እራስህ እንድትሰጥ ልትውልህ።

ስለ ማርያም አወላለድ፤ ያለ ኅጢአት ስለ መወለዷ እና ስለመሳሰሉት የሚያወሳው ጽሑፍ 'የያዕቆብ ወንጌል' (the Infancy Gospel of James) በማለት ይታወቃል። ይህ በያዕቆብ (የክርስቶስ ወንድም) የተጻፈ አስመስሎ የቀረበው ጽሑፍ፤ ማርያም በምን ዓይነት ሁኔታ ከወላጆቿ ከሃና እና ከአያቷም እንደተወለደች፤ ከልጅነቷ እንስቶ እንዴት ቅድስት ወይም ንጽሕት እንደነበረች፤ በቤተ መቅደስ ውስጥ ስታገለግል ቆይታ እንዴት ለዮሴፍ ለጋብቻ በአጮኝነት ሳይሆን እንደአሳዳጊ እንደተሰጠው፤ የክርስቶስ መወለድ እንዴት እንደነበር (በነገራችን ላይ የያዕቆብ ወንጌል ክርስቶስ በበረት ሳይሆን በዋሻ ውስጥ እንደተወለደ ይናገራል)፤ ማርያም ደግሞ ከመውለዷ በፊትም ሆነ ከወለደች በኋላ ድንግል እንደነበረች የሚያወሳ ጽሑፍ ነው። ይህ የያዕቆብ ወንጌል በ3ኛው ክፍለ ዘመን የተፃፈ እንጂ ከዚያ ቀደም በያዕቆብ በራሱ የተፃፈ እንዳልሆነ ይዘቱና የአፃፃፍ ስልቱ እንደሚያመለክት ይነገራል። ከዚህ በተጨማሪም የመጽሐፍ ቅዱስ ይዘት በቀኖና ሲደነገግ እውነተኛና ትክክለኛ ይዘት ያልነበረው ስለሆነ ዛሬ መጽሐፍ ቅዱስ ብለን እንደምንጠራቸው ጽሑፎች ተቀባይነት የሌለው ነው። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንም

ከምትቀበላቸው ቀኖናዊ ጽሑፎች ውስጥ ተጠቅሶ አላየሁትም።

በአጭሩ ለማለት የፈለኩት፤ ማርያም ክርስቶስ ለመጸነስና ለመውለድ ከሴቶች ሁሉ መካከል በመመረጧ የተባረከች ናት፤ ትውልድ ሁሉ የተባረከች ሊላትም ይገባል። ከዚያ በተረፈ የተለየ ቅድስና አላት ወይም ያለ አዳም ኅጢአት ነው የተፈጠረችው ማለት መጽሐፍ ቅዱስ የሚደግፈው ነገር አይደለም። ክርስቶስም በተወሰኑት ሥፍራ አርሷን በቀጥታ ሲናገራት አለዚያም ስለ አርሷን አስመልክቶ ሲናገር፤ 'አንቺ ሴት' በማለት 'ኦርዲኔሪኒታ'ን አመልክቶናል፤ እንደገናም እናቴ ማናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው? ብሎ ሲያስተምር እንደዚሁ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምቶ የሚፈጽም ሁሉ የጌታ ወንድም እህት እናትም ማለትም ቤተሰብ እንደሆነ እንማራለን። ሉቃስ ምዕራፍ 11 ከቁጥር 27 ጀምሮ ደግሞ ስለ አንዲት ሴት መግለጫ እናገኛለን። ይህች ሴት ድምጿን ከፍ አድርጋ 'የተሸከመችህ ማሕጽንና የጠባሃቸው ጡቶች ብፁዓን ናቸው' አለች። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን 'ብፁዓንስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚታዘዙት ናቸው' በማለት አረማት።

ስለ ዘላለም ድንግልናዋ ወይም ከክርስቶስ ልደት በኋላ ልጆች ወልዳላች አልወለደችም ለሚለው ክርክር መልስ አልሰጥም። ለምን ብትለኝ ለዘላለም ድንግል በመሆኗ ወይም ልጅ መውለድ አለመውለዷ፤ ለእኔ እና በእኔ አመለካከት፤ ከሰው ልጅ ደገንነት ጋር የሚያያይዘው

ጉዳይ ስለሌለ አልፈዋለሁ። በአርግጥ ስለማርያም ስለእርሷ የሚመለከት ነው።

2ኛ/ ስለአማላጅነቷና በደገነነት ላይ ስለተሰጣት ቦታ

ባለፈው የቅዱሳንን አማላጅነት ስንወያይ እንዳየነው ቅዱሳን፤ መስዋዕት አስከመሆን ድረስ እራሳቸውን አሳልፈው በመስጠታቸው በእግዚአብሔር ዘንድ ልዩ ሥፍራ ስላገኙ ያማልዳሉ እንደሚለው ብቻ ሳይሆን ስለ ማርያም አማላጅነት እንዳመለከትኩኝ የቅዱሳን ሁሉ ቅድስት ስለሆነች በዚያ ላይ ከቅዱሳን እና ከመላእክት ሁሉ በላይ ለእግዚአብሔር የቀርበች ስለሆነች (በቤተ መንግሥት ሥርዓትም ለንጉሡ ቅርብ የሆነ ማማለድ እንደሚችል) ልታማልደን ሥልጣን እንዳላት ገልጸኸልኛል። ከዚህም በተጨማሪ የማርያምን አማላጅነት ልዩ የሚያደርገው ክርስቶስ ኢየሱስ የገባላትን የምሕረት ቃል ኪዳን ጠቅሰኸልኛል፤ አኔም የሰኔ ጎለጎታ ከሚለው የጸሎት መጽሐፍ እና ከሌሎችም ጽሑፎች ላይ አንብቤዋለሁ።

ከመጀመሪያው ለማለት የምፈልገው ነገር፤ መጽሐፍ ቅዱስን እንቀበላለን ብለን ካመንን፤ በዚህ መጽሐፍ መሠረት ክርስቶስ እግዚአብሔር አብን ወክሎ ለመጨረሻ ጊዜ እንደተናገረን መግለጹን ሙሉ ለሙሉ መቀበል ይገባናል። የዕብራውያን መጽሐፍ መጀመሪያ ላይ “እግዚአብሔር ከጥንት ጀምሮ በተለያዩ ጊዜና በልዩ ልዩ መንገድ በነቢያት በኩል ለአባቶቻችን ተናግሮ፤ በዚህ

በመጨረሻው ዘመን ግን ሁሉን ወራሽ ባደረገውና ዓለማትን በፈጠረበት በልጁ ለእኛ ተናገረን” ይልና “የጎጢአት መንጻት ካሰገኘ በኋላ በሰማያት በግርማው ቀኝ ተቀመጠ” በማለት ክርስቶስ የተናገረውም ያሰገኘውም ደገነነት ፍጽም እንደሆነ ቁልጭ አድርጎ አስቀምጦልናል። እንደገናም ክርስቶስ ስለ መስቀል ሞቱና ትንሳኤው ሲናገር፤ የቅዱስ ቁርባን ሥርዓትንም ሲደነገግ፤ ጽዋውን አንስቶ ‘ይህ ስለ ጎጢአት ስርየት የሚፈሰው አዲሱ የኪዳን ደሜ ነው’ በማለት በእርሱ ሞትና ትንሳኤ እግዚአብሔር አዲስ የምሕረት፤ የደገነነት፤ የጸጋ ኪዳን እንደመሰረተልን እንድናምን ይገባል። ከዚህ ውጭ የምሕረት ኪዳን የለም። በሌላ መንገድ ሊሆን ስለማይችል ብቻ ነው እግዚአብሔር አብ አንድያ ልጁን ከክብሩ አውርዶ ወደ ዓለም ልኮ፤ የኛን ዕዳ፤ ስቃይና መከራ በእርሱ ጫንቃ ላይ አሸከሞ፤ በመስቀል ሞት እንዲሞት ያደረገው። የሰው ልጅ ወይም ፍጡር ሰላዘነ ብቻ ኪዳን የሚፈጽምና የሰው ልጅ ምሕረትንና ይቅርታን ከእግዚአብሔር መቀበል የሚችል ቢሆንም የክርስቶስ ሞትና የመስቀል መስዋዕት ደም ባላስፈለገ ነበር።

ለማንኛውም ወደጻፍከልኝ ማብራሪያ ልመለስና፤ አንዳንድ ጥያቄዎች ልጠይቅህ። በሰኔ ጎለጎታ ላይም ሆነ በሌሎች ባነበብኳቸው ጽሑፎች ማርያም የምሕረት ኪዳን ልትቀበል የበቃችው፤ ሲጀመር በጎለጎታ የኢየሱስ ክርስቶስ መቃብር ጋር አዘውትራ እየሄደች ትጻልይ በነበረ ጊዜ ነው ይባላል። በታላቅ ክብር ወደተነሳው ወደ ክርስቶስ መቃብር

ሄዳ ትጻልይ ነበር የሚለውን ሃሳብ ለመቀበል በጣም አያዳግትም? 'ሕያው የሆነውን እርሱን ለምን ከሙታን መካከል ትፈልጉታላችሁ?' ተብሎ እንደተጻፈው ነው። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች፣ ሐዋርያትም ሆኑ ደቀመዛሙርት፣ ወደ መቃብሩ ሄደው መጸለይ ያላደረጉት ያልነበረ ሥርዓት ነው። እኚ ይሁን ይሄም important አይደለም ብዬ ልለፈው፤ እንደ ታሪኩ አገላለጽ ማርያም ገነት እና ሲኦል መካከል ቆማ በሲኦል አሳት የሚሰቃዩትን ካየች በኋላ፤ የክርስቶስን ከእርሷ መወለድና ወደ ዓለም መምጣት ምክንያት ያወቀችና (ባህልና ተውፊትም እንደሚያመለክተው) የወንጌል ዋነኛ አገልጋይ ሆና ሳለ፤ የሰው ልጅ ከዚህ ከአሳት፣ ከጥፋትና መከራ ሊድን የሚችለው በክርስቶስ ሲያምን እና እርሱን ሲከተል እንደሆነ አያወቀች እንዴት አግዚአብሔር ለሰው ልጅ ደገነነት ምንም እንዳላደረገ ተቆጥሮ 'ዘመዶቹ እንዴት ከዚህ አሳት ሊድኑ ይችላሉ?' ብላ ትጠይቃለች? ከዚያም ስለደገነነታቸው ክርስቶስ ወደመሠረተው የምሕረት፣ የእርቅ እና የጎጢአት ስርየት ኪዳን እንደማመልከት እንዴት ሌላ አዲስ ኪዳን ይመሠረታል? ክርስቶስ በደሙ የመሠረተው ኪዳን ወዴት ሄደ? በቂ አልነበረም/አይደለም? ፍጹም አልነበረም/ አይደለም?

ሌላ ነጥብ ደግሞ አንስቼ ልጠይቅህ። ክርስቶስን በእርሷ ስም ለዘከረ፣ ላበላ፣ ላጠጣ፣ ቤተ ክርስቲያን ላሳነጸ ወዘተ ኪዳን እንዲሰጣት በተለያዩ ሁኔታዎችና ነገሮች

(ለምሳሌ ዘጠኝ ወር በመሸከሟ፣ ባጠባቸው ጡትዋ ወዘተ) ስትማጸነው፣ ከጠቀሰችቸው መካከል 'ሳዶር አላዶር ዳናት አዴራ ሮዳስ' በተሰኙት አምስቱ ቅንዋተ መስቀል እማጸንሃለሁ ብላ ለመነችው ይላል። ሼረ ለመሆኑ ለነዚህ ቅንዋተ መስቀል ስም የዋጣላቸው መቼና በማን ነው? ደግሞስ ለቅንዋቶቹ ስም ለምን አስፈለጋቸው? የስሞቹስ አመጣጥና ትርጉማቸውስ ምንድነው? ስለዚህ ጉዳይ አልፌ ማብራሪያ አስጥሃለሁ። በጣም ስለመሰጠኝ ብዙ ምርምር አድርጌ መረጃዎች ሰብስቤያለሁና ላካፍልህ በጣም እወዳለሁ። ከዚህ ደብዳቤ ጋር ለብቻው በፖስታ አሸጌ የላኩልህ ጽሑፍ አንዱ ነው። ለዚህም ነው 'ዋናውን ደብዳቤ ካነበብክ በኋላ የሚከፈት' ብዬ በላዩ ላይ የጻፍኩበት። በመጀመሪያ አንብበኸው ግራ እንዳትጋባ ነው።

ዳውሎስ እስካሁን ድረስ ዓይኑን ከደብዳቤው ላይ ለማንሳት በፍፁም ተስኖት በትኩረት ነበር የሚያነበው። አሁን ቀና ብሎ ሌላኛውን የታሸገ ፖስታ ተመለከተ። ምን ይሆን በውስጡ ያለው? ከፍቶ ለማንበብ ጓጓ።

ወደዚያ ማብራሪያ ከመሄዴ በፊት ግን ሦስተኛውን ነጥብ ልግለጽና በሰፊው እንወያያለን።

3ኛ/ ስለ ማሪያም እረፍትና እርገት

የጠቀስኩልኝ የማርያም የእረፍትና የእርገት ታሪክ በጣም የሚደንቅ ነው። እኔም ያንተን ደብዳቤ ከማንበቤ በፊት እንደዚሁም ካነበብኩት በኋላ ተጨማሪ ጽሑፎችን

አግኝቼ አንባቢያለሁኝ። መቼ እንደሞተች በትክክል የሚታወቅ ነገር አይደለም። አንተም የጠቀስክልኝ ጨምሮ ያየኳቸው አንዳንድ ጽሑፎች ክርስቶስ ካረገ ከሁለት ዓመት በኋላ ነው ያረፈቸው ይላሉ። በዚህ መሠረት በ35 ዓም እና በዚያ ገደማ ባለው ጊዜ ውስጥ ነው ያረፈቸው ብለን መገመት እንችላለን። ስለ እረፍቷና ስለ እርገቷ የተጻፉት ጽሑፎች ደግሞ ከ5ኛው ክፍለ ዘመን እስከ 7ኛው ክፍለ ዘመን ባለው ጊዜ ውስጥ ነው ብቅ ማለት የጀመሩት። እኔ መቼም ለመጀመሪያ ጊዜ ስለ እረፍቷ በተለይም ስለ እርገቷ ባነበብኩኝ ጊዜ በጣም ተገርሜያለሁ። ለምሳሌ ቶማስ ደቀ መዝሙሩ ስታርፍና ስትቀበር በበታው እንዳልተገኘ አድርጎ ያቀረበውን ታሪክ ስትመለከት ማርያም በእርግጥ ሁለት ጊዜ ነው ያረገችው። በመጀመሪያ ሐዋርያት ቀብረዋት በድኗ አርጎ ከዚያም ሐዋርያቶቹ ቶማስ ያየውን እኛም ማየት እንፈልጋለን ብለው የፍልሰታን ጾም ይዘው ነሐሴ 16 ክርስቶስ የማርያምን ነፍስና በድን ይዞ ለሐዋርያት ተገልጾላቸው እንደገና አርጋለች። ሌላኛው ታሪክ ደግሞ ዮሐንስ ብቻ ያየውን ተአምር ሌሎቹ እንዲያዩ ጠይቀው እንደዚሁ ክርስቶስ የማርያምን ነፍስና በድን ይዞ ወርዶ እንደገና ሐዋርያት እያዩ አርጋለች። እኔ ሊገባኝ ያልቻለው ነገር ይህንን ታላቅ ተአምር እንዴትም አንዳቸውም ሐዋርያት በመልዕክታቸው አለመግለጻቸው ነው። በተለይ የምሕረት ኪዳን ክርስቶስ ገብቶላት የሰው ልጅ፣ ክርስቲያን የተባለ ሁሉ በዚህ ኪዳን መተዳደር ካለበት፤ ስታርፍና ስታርግ የዓይን ምሥክሮች የነበሩ እነ ዳውሎስ፣ እነ

ዴጥሮስ፣ እነ ዮሐንስ፤ በወንጌላቸው፣ ለየቤተ ክርስቲያኑ የወንጌልን መሠረት እና እንዴት ደገንነታቸውን ማጥበቅ እንደሚችሉ ጎይለ ቃል ጭምር እያካተቱ ሲጽፉ ይህንን ታላቅ ተአምር አለመግለጻቸው አንተም ልትመልሰው የሚገባ ጥያቄ መሆን አለበት። ልክ አሁን በክርስቶስ ሥጋ መቆረስና ደም መፍሰስ በተመሠረተው ኪዳን አምነን፣ በኪዳኑ መተዳደር ግዴታችን ሆኖ ሳለ ስለክርስቶስ ሞት፣ ትንሳዔና እርገት ወንጌላት ወይም አዲስ ኪዳን ባያውሱልን ማለት ነው። ስለ እረፍቷ እና ስለእርገቷ ለመናገር ለምን 5 እና 6 መቶ ዓመታት ፈጀ? እንደኔ እንደኔ እነዚህ ታሪኮች፤ በምን ምክንያት እንደሆነ ሊገባኝ ባይችልም፤ ከጊዜ በኋላ ተፈጥረው የቀረቡ ናቸው። እነዚህን አምነቶች በቤተ ክርስቲያናት የሚታሙቡ ቢሆን ኖሮ፤ ለምሳሌ በ4ኛው ክፍለ ዘመን ስለ ክርስቶስ ባሕርይ ትልቅ ክርክር እና ግብግብ በነበረበት ጊዜ ንስጥሮስን በመቃወም ማርያም ወላዲተ አምላክ የሚለው ስያሜ ይገባታል በተባለበት ዘመን፤ ለዚህ አቋማቸው ይህንን እንደ አስተማማኝ የማጠናከሪያ፣ የድጋፍ ነጥብና መረጃ አድርገው ማቅረብ በቻሉ ነበር። በጊዜው አንዳችም ስለ ማርያም የመወለዷን፣ የአስተዳደግዋን፣ የቅድስናዋን እና የንጽሕናውን፣ ያለ ኀጢአት መፈጠረዋን እንዲሁም በታላቅ ክብር ማረጋገጥ የሚገልጽ ማሰረጃም ሆነ መረጃ አልቀረበም። አላስፈላጊ ስለነበር አይደለም። እንዲያውም እነዚህ አሁን የምንገነጋገርባቸው ነጥቦች በሙሉና ቀደም ብለን የኤፌሶንን እና የኬልፎዶንን ጉባዔ አንስተን ስለ ቤተ

ክርስቲያን ታሪክ በዳሰስንበት ጊዜ እነ ንስጥሮስን መርቻ አለዚያም ማስተማሪያ ሆነው ግልጽ የሆነ መረጃ ይሆኑ ነበር። እነዚህ በሐዋርያት የተነገሩና ከነርሱ ሲዋረድ የመጣ ትምህርት አለመሆኑን እና አፈ ታሪክ፣ ፈጠራ እንደሆነ ያለ ጥርጥር መመልከት ትችላለህ ብዬ አተማመናለሁ። ጠለቅ ብለን ስንገባ ደግሞ፤ ለምሳሌ ክርስቶስ ካረገ ከሁለት ዓመት በኋላ፤ ሐዋርያቶች የት ነበሩ ብለን ብንጠይቅ፤

1ኛ/ ዳውሎስ ከፊርጊያ በደመና ዓምድ ተነጥቆ ማርያም ዘንድ መጣ እንዳንል፤ ዳውሎስ ማርያም አረፈች በተባለበት ዓመተ ምህረት ገና ክርስቲያኖችን እያሳደደና እያስገደለ ነበር እንጂ ክርስቶስን በደማስቆ መንገድ ተገናኝቶ ክርስትናን አልተቀበልም፤ በየሃገሩ እየተጓዘም የማስተማር አገልግሎቱን አልጀመረም ነበር።

2ኛ/ ለምሳሌ እንዳንድ የማርያምን አረፍትና አርገት የሚያወሱ ጽሑፎች እንደሚሉት ከሞት ተነስተው ወደ ማርያም ከመጡት ሐዋርያት/ደቀ መዛሙርት መካከል ፊሊዶስ፤ ሉቃስ እና በርቶሎሚዮስ ይገኛሉ። ሉቃስ ወንጌሉን እና የሐዋርያት ሥራን እንደጻፈ በሚገባ የሚታመን ነው። እነዚህን መጽሐፎች ያበረከተው በ 59 እና በ 63 ዓም ገደማ መካከል ነው። በማርያም አረፍት ዘመን ሉቃስ ሞቶ ከነበረ ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል?

ሌሎች ስለ ማርያም አረፍትና አርገት የሚናገሩ ጽሑፎች፤ ለምሳሌ ተአምረ ማርያም፤ ያረፈችው በ64

ዓመቷ ነው በማለት ያወሳሉ። እንግዲህ ወደ ኋላ መለስ ብለን ብናስላው፤ ማርያም ለየሴፍ በሚስትነት ወይም በጠባቂነት የታጨችው በ14-16 ዕድሜ ቢሆን፤ አ.የሱስ ክርስቶስ በመስቀል እራሱን አሳልፎ በሰጠበት ጊዜ ዕድሜው 33 በመሆኑ በዚህን ጊዜ ማርያም ወደ 49 ዓመት ትጠጋለች ብለን መገመት እንችላለን። በ64 ዓመት ዕድሜዋ ካረፈች፤ ከኢየሱስ ክርስቶስ ስቅለትና ትንሳኤ 15 ዓመት በኋላ በመሆኑ የማርያም ዕረፍት በ44 ዓመተ ምሕረት ነበር ማለት ነው። ከላይ በነጥብ ሁለት ላይ እንደጠቀስኩልህ በ44 ዓመተ ምሕረት ሉቃስ ገና በሕይወት እንደነበረ ለመገንዘብ ትችላለህ።

እነዚህን ነጥቦች የምጠቅስልህ ቴዎሎጂካሊ ብቻ ሳይሆን ሂስቶሪካሊም እነዚህ ጽሑፎች እምነተ ቢስ እንደሆኑ ለማመልከት ነው። በአገራችን እንደዚሁም በሌሎች የኦርቶዶክስ እና የካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት እንደሚታመነው ማርያም የአማላጅነት ኪዳን ተሰጥቷት ወደ እርሷ ለሚጸልይ ሁሉ በጌታ ፊት ቀርባ ምሕረትና ይቅርታ የምታሰገኝ ብቻ ሳትሆን ከዚያ በላይ እርሷ ራስዋ መዳኛ፤ አዳኝ እንደሆነች እነዚህ የጠቀስኩልህ ሰነዶች ያመለክታሉ። በካቶሊክ አብያተ ክርስቲያን እምነት መሠረት ማርያም የዓለም እና የሰማያት ንግሥት (The Queen of Heaven) የሚል ስያሜ እንዳላት ይሰበካል። በኦርቶዶክስ እንደዚሁም በካቶሊክ እምነት ከክርስቶስ ጌትነት ጋር በሚተካከል 'እመቤት' ወይም 'እመቤታችን' የሚል ስያሜም እንደተሰጣት ይታወቃል። እስኪ ለምሳሌ

ተአምረ ማርያም ከሚለው መጽሐፍ ይህንን ሃሳቤን የሚያበራሩ አንዳንድ ነጥቦች ልጥቅሰልህ፤

- ወዳጆችም የምትሆኑ ደስ የሚያሰኝ ይህን ድንቅ ኪዳን ቸርነትንና በጎነትን ሁሉ የያዘ ጌታ በሰማይና በምድር ያለ ሁሉ ሰሟን በመጥራት ይድን ዘንድ የሰጣትንም ድንቅ የሚሆን መሐላን ታዩ ዘንድ ኑ። (12ኛ ተአምር ቁ 46)
- ይህችውም እመቤታችን ናት ከንጉሥ ልጅዋ ጎን በፈሰሰ ደሟ እኛን ንጽሐን አድርጋ እንደ ሰሟ ትርጓሜ ወደ ልጅዋ ባሮች አባቶቻችን ፍጹምነት መርታ በእውነት ታድርሰን። በኃጢአት ያደፈውን ከኃጢአት ታነጻዋለችና ወደ መንግሥተ ሰማያትም ታደርሰዋለችና። (12ኛ ተአምር ቁ 54)
- በድንጋሌ ሥጋ በድንጋሌ ነፍስ የጸናች የከብርት እመቤታችን ቃል ኪዳን የተጀመረ ጌታችን ኢየሱስ ከርስቶስ ካረገ በኋላ አይደለም፤ አዳም ከገነት ከወጣና ከከብሩም ከተለየ ጀምሮ ነው እንጂ። (12ኛ ተአምር ቁ 60)
- እመቤታችንን የዓለም ሁሉ መድኃኒት አድርጎ እንደፈጠራት ልብ አድርጋችሁ እነሆ እወቁ። (12ኛ ተአምር 62)

ከዚህ በላይ ግን በጣም ሊያሳስብህና ሊያስገነዝብህ የሚችል መረጃ አቀርብልሃለሁ።

አሁን ለብቻው ያሸኩትን ፖስታ ከፍተህ በውስጡ ያለውን መልእክት አንብብ። ጽሑፉ 'ልፋፈ ጽድቅ' የተባለ ጽሑፍ ትርጉም ነው። ጽሑፉን በእንግሊዘኛ Bandlet of Righteousness በሚል አርእስት አግኝቼው እኔ እራሴ ወደ አማሪኛ ተርጉሜው ነው። ሙሉ ለሙሉ በትክክል ተተርጉሟል ብዬ ባልልም ዘጠና ከሞቶ ጥሩ ትርጉም ነው ብዬ እመካለሁ።

ዳውሎስ የያዘውን ደብዳቤ አስቀምጦ ሌላኛውን ፖስታ ከፈተና ማንበብ ጀመረ። በውስጡ የተቀመጠው አብረኸት እየተንተባተበች ያነበበችው የልፋፈ ጽድቅ ትርጉም ነው። ዳውሎስ ማጥወልወል አስኪይዘው የቃላቶቹ አወሳሰብና ግራ ማጋባት እያስቸገረው እንደምንም ብሎ ጽሑፉን አንብቦ ጨረሰ። ቀና ብሎ ግድግዳውን አልፎ በሚሄድ እይታ ዓይኑ ፈዞ ቀረ። ተመልሶ የዳውሎስን ደብዳቤ ካቆመበት ማንበብ ቀጠለ።

ዳውሎስ በተለየው ፖስታ ያሸግኩትን ጽሑፍ አነበብኩት? በጣም ጥሩ። ስለዚህ ጽሑፍ ትንሽ መግለጫ ልሰጥህ። ልፋፈ ጽድቅ የአስማት ወይም የድግምት ጽሑፍ ነው። መቼ እና በምን ዓይነት ሁኔታ እንደተቀነባበረ በእርግጥ ባይታወቅም ወደ እንግሊዘኛ የተረጎሙት ዋሊስ ቡጅ የተባሉ እንግሊዛዊ በአሥራ ስድስተኛው ክፍለ ዘመን አካባቢ የተቀነባበረ እንደሆነ ይናገራሉ። ይህ መጽሐፍ በግብጾች ዘንድ 'የሙታን መጽሐፍ' ወይም 'The Book of the Dead' በመባል ከሚታወቀው ድግምት ጋር የቅርብ ተመሳሳይነት አለው።

ይህ የግብጽ የድግምት መጽሐፍ አንድ ሰው ከሞተ በኋላ ነፍሱ ወደ መንግሥተ ሰማይ በምታደርገው ጉዞ በሰይጣን እክል እንዳያጋጥማት ፊሳው በድግምቱ ይጠቀሳል። ልፋፈ ጽድቅም በተመሳሳይ ሁኔታ ለመጠቀም የተዘጋጀ ድግምት ነው። ልፋፈ የሚለው ቃል የግዕዝ ቃል ሲሆን ግሡ ለፈፈ ማለትም ሽፈነ ፣ ጠቀለለ ማለት ነው። እንደ ዋሊስ ቡጅ አገላለጽ ደግሞ ልፋፈ ከአረቢኛው 'ሊፋፋህ'፣ 'ላፋ' ከሚለው ቃል የተወሰደ ሲሆን ትርጉሙም መጠቅለል እንደሆነ ያብራራሉ ። በመሆኑም ልፋፈ ጽድቅ፣ የጽድቅ ጥቅልል ማለት ይሆናል ማለት ነው።

ድግምቱ እንደሚገልጸው ይህንን ጽሑፍ ያነበበ፣ በጥንቃቄ የያዘ፣ በአንገቱ ያነገተ፣ ጽሑፉን ያባዛ ሰው ነፍሱ ወደ ገነት በምታደርገው ጉዞ ምንም ዓይነት የሰይጣን ሆነ ሌላ እክል ሳያጋጥማት በድግምቱ የተጻፉት ረቂቅ የእግዚአብሔር ስሞች ጠብቀው እንደሚያስገብዋት ይነግረናል። ይህንን ጽሑፍ ስለ ማርያም ሥፍራና አማላጅነት በምንነጋገርበት ሁኔታ ልጠቅስልህ የፈለኩበት ምክንያቶች አሉ። የመጀመሪያው ምክንያት ይህ ጽሑፍ ኢየሱስ ክርስቶስ ለማርያም የአማላጅነቷን ኪዳን ሲሰጣት እንዴት እንደነበረ የሚገልጽ ጽሑፍ ስለሆነ እና ይህ የእምነት ትምህርት እና አቋም ክርስቶስ ካስተማረው እና ሐዋርያት ተቀብለው ካስተላለፉት ከመሠረታዊ የክርስትና ትምህርትና እምነት የወጣ፣ አፈ ታሪክ ብቻ ሳይሆን አደገኛ የሰህተት ትምህርት እንደሆነ በግልጽ እንድትረዳልኝ ነው።

ሁለተኛው ምክንያቱ ከዚህ ጋር በተያያዘ በዚህ ጽሑፍም ሆነ በሰኔ ጎለጎታ ላይ የመማጸኛ ምክንያት ስለተጠቀሱት የአምስቱ ቅንዋተ መስቀል ስሞች ማለትም፣ ሳዶር አላዶር ዳናት አዴራ ሮዳስ ስለተሰኙት የአስማት ድግምቶች አመጣጥ ልገልጽልህ ነው።

ዳውሎስ፣ አስማት በዓለም ዙሪያ በየሀብረተሰቡ የሚገኝ ክስተት ነው። በሃገራችንም አስማት/ድግምት፣ ጠንቋይ፣ ቡዳ፣ አንደርቢ፣ ሞረቴ፣ ድግምተኛ፣ መድኃኒተኛ፣ ደብተራ እየተባለ ሲጠራ ሰምተሃል። በተለይም በቤተ ክርስቲያን የሚያገለግሉ ደብተራዎች ብዙ ነገር እንደሚያውቁ የታወቀ ነው። እሩቅ ምን አስኬደህ፣ የእማዬ አጎት መምሬ አሉልህ አይደል እንዴ? በእንደዚህ ዓይነት እውቀት የተካኑ ናቸው ተብሎ ከሚነገረው በላይ፣ እነ እማዬን ሊጠይቁ እቤት ሲመጡ ሽመልስና ኃይሉ 'እባክዎ መምሬ መስተፋቅር ጸፋል'ን እያሉ ሲያስቸግሯቸው እኛ አራሳችን ሰምተንም አይተንማል። ደብተራዎቹ በእንደዚህ ዓይነት ተግባር ቢሳተፉም በእርግጥ የቤተ ክርስቲያን አፈሲያላዊ አቋም እንዳልሆነ፣ ከቤተ ክርስቲያን አሠራርና እምነት ውጭ የሚያካሄዱት እንደሆነ እና ከክርስትና እምነት ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት እንደሌለው እርግጥ ነው። ሆኖም ግን ቀደም ብለህ ያነበብኩው ጽሑፍ እንደሚያመለክተው አስማትና ድግምት ከክርስትና ጋር ተደባልቆ የእምነት አቋም ሆኖ መመሥረቱ አደገኛና አሳሳቢ ነው። እኛ ልፋፈ ጽድቅ የተባለው ጽሑፍ በይፋ በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እንደ ዋቢ ጽሑፍ የቀረበ

ላይሆን ይችላል ወይም አይደለም። ነገር ግን የሰኔ ጎለጎታ የተሰኘውን የጸሎት መጽሐፍ ብትወስድ በዚህ በልፋፊ ጽድቅ የተጻፈውን መልእክት ያዘለና የሚያስተጋባ እንደሆነ እና በተለይ ደግሞ አምሱኑን ቅንዋተ መስቀሎችን የሚጠቅስ እንደሆነ ትንክባላህ።

እንድሪያስ በቀደም ድርሳነ ሚካኤል የተሰኘውን የጸሎት መጽሐፍ አሳይቶኝ እንዲህ የሚል ንባብ አገኘሁበት። 'በእግዚአብሔር ብታምን ከሌሊት ግርማ በቀን ከሚመጣ አደጋ ከቀትር ጋኔን ይጠብቅሃል። ቅዱስ ሚካኤል በከንፉ ይጋርድሃል ከፉ የሚጎዳ አደጋ አታድርስብኝ ከመቅሠፍት ሰውረኝ መልአኩ ቅዱስ ሚካኤል አንተ ከከፉ ሁሉ አድነኝ እኔን አገልጋይህን።

ይህንን የከበረ አስማት በአንገቱ (በኪሱ) የያዘ አጋንንት አይቀርቡትም። የእግዚአብሔር ኅቡዕ ሰሞች በቅዱስ ሚካኤል እጅ የሚገኙ ናቸው። በረቂቅ ሰውን የሚጎዱ ዘር ውላጆችም ይርቃሉ በሌሊትም ከቅዠት ከድንጋጤ ከመባኔን ይድናልና። ከምቀኛ ከተንኮለኛ ከአደጋ ይድናል። ሁልጊዜ ቅዱስ ሚካኤል ይጠብቀዋል።

ከጦርነት ከመቅሠፍት ከተላላፊ በሽታ ይድናል። ሕፃናትም ከቡዳ ከዓይነ ወጊ ከመባኔን ከቅዠት ከፍርሃት ይድናሉ። ይህ አስማት ከጥንት አባቶቻችን ሲጠቀሙበት የተላለፈልን መድኅኒት ነው። ስለዚህ በኪስ ወይም በአንገት መያዝ ይገባል' ይላል።

አሁን ይሄ የጸሎት መጽሐፍ ተብሎ በቤተ ክርስቲያን ተቀባይነት ያለው ጽሑፍ አስማትን እንደ ትክክለኛና ጠቃሚ ነገር አድርጎ ማቅረቡ ምን ያስኛል? እግዚአብሔር በግልጽና በማያሻማ ሁኔታ የመረጠው ቅዱስ ሕዝብ ከአስማት ጋራ ንክኪ እንዳይኖረው አዞ የለም እንዴ? መልሱን ለአንተ ልተውልህና ወደጀመርነው ውይይት እንመለስ።

አስማት የሚለው ቃል የስም ብዙ ቅጥር (plural) እንደሆነ አቶ ተሰማ ሀብተ ሚካኤል ግጽው ያቀነባበሩት የአማሪኛ መዝገበ ቃላት ያስረዳናል። አስማተኛ ደግሞ - ምሥጢሩና ኃይለ ቃሉ ዘይቤው ያልታወቀን ያልተገለጠን ኅብዕ ስምን እየጠራ በአስማት መድኃኒትን የሚያደርግ አስማተኛ ይባላል ብለው ይተነትኑልናል። እናም ቅድም ያነበብኩት ጽሑፍ በውስጡ የተጠቀሰውም የቅንዋተ መስቀሎች ሰሞች የአስማት ዘርፍ እንደሆኑ እንደማትጠራጠር እርግጠኛ ነኝ። እናም የነዚህ የቅንዋተ ሰሞች አመጣጥ እንዴት ነው?

ቃላትን በመደርደር የአስማት ድግምቶችን መጻፍ እና መጠቀም ከጥንት ጀምሮ እንደነበረ ከታሪክ ማህደር ለመገንዘብ ይቻላል። ለምሳሌ Adacadabra የሚለውን ቃል በልጅነታችን የአስማት ትሪክ ወይም ትይንት የሚሰሩ ወይ መሃረብን ወደ እርግብ ከመለወጣቸው በፊት፣ ወይ ከቆብ ውስጥ ጥንቸልን ከማውጣቸው በፊት የሚናገሩት ቃል እንደነበረ ትዝ ሳይልህል አይቀርም። ይህ ቃል ከአራማይክ ቋንቋ የመጣ ነው ተብሎ የሚነገር ሲሆን

(Avra KaDabra) ትርጉሙም በቃሌ አፈጥራሁ ወይም ተናግሪ አፈጥራሁ ነው (I will create as I speak)። በሌላ በኩል ደግሞ በሦስተኛው ክፍለ ዘመን ለሮም ነገሥታት በሐኪምነት ያገለግል የነበረ ሰረነስ ሳሞኒከስ የተሰኘ ሰው ይህንን የእስማት ቃል በክታብ መልክ አንገት ላይ እንዲነገት እያደረገ ለንዳድና ለሌሎች በሽታዎች ፈውስ መድሃኒት አድርጎ ይጠቀምበት እንደነበር ይታወቃል። ይህንን ቃል ከዚህ በታች ባመለከትኩልህ መንገድ ይጻፋል።

Abracadabra
Abracadabr
Abracadab-
Abracada
Abracad
Abraca
Abrac
Abra
Abr
Ab
A

በዚህ መልክ ቃላቶቹ እያጠሩ የሚጻፍበት ምክንያት በበሽተኛው ላይ ያለውን ሕመም እንደዚሁ እየቀነሰ እንዲመጣ ለማድረግ የሚከናወን ድግምት መሆኑ ነበር። ከዚህ በተጨማሪ ወደፊትም ወደኋላም አንድ

ዓይነት ንባብ ያላቸው ቃላቶች እንደዚሁ ለእስማት ግብር ይውሉ እንደነበር ታሪካዊ ጽሑፎች ይጠቁማሉ።

እነዚህ ከላይ የጠቀስኩልህ የቅንዎተ መስቀል ስሞች የእስማት ድግምቶች እንደሆኑ ጥርጥር የለውም። አመጣጣቸው ከየት እንደሆነ በዚሁ ጉዳይ ጥናት ያካሄዱ ሰዎች ስምምነት ላይ ለመድረስ ባይችሉም ከሚጠቅሟቸው ሃሳቦች መካከል በሮም ዘመነ መንግሥት አለዚያም ከግብጾች/ቆብጦች ዘንድ የመጣ እንደሆነ ይናገራሉ። በሃገራችን የሚጠቀሱት ስሞች በሌሎች ዘንድ ከሚጠቀሱት በመጠኑም ቢለያዩም፤ አሪጂናል ናቸው ተብሎ የሚታወቁት እነዚህ ስሞች በሠንጠረዥ ሲቀመጡ ከላይ ወደ ታች እንዲሁም ከጎን ወደ ጎን ሲነበቡ አንድ ዓይነት ንባብ ይሰጣሉ።

S	A	T	O	R
A	R	E	P	O
T	E	N	E	T
O	P	E	R	A
R	O	T	A	S

ኢንተርኔት ላይ ገብቼ ያገኘሁት በአንድ ኢትዮጵያዊ የተፃፈ መልዕክት እንደዚህ ይላል። 'አለቃ ኪዳነወልድ ባቀነባበሩት የግዕዝ መዝገበ ቃላት መሠረት፤

ሳዶር አላዶር ዳናት አዴራና ሮዳስ የግዕዝ ቃላቶች ናቸው።
 ሳዶር ማለት በጎሱ ላይ በጦር የተዋጋውን የሚያመለክት
 ነው፤ አላዶር በቀኝ እጁ የተቸነከረበት፤ ዳናት በግራ እጁ፤
 አዴራ በቀኝ እግሩ፤ በመጨረሻም ሮዳስ በግራ እግሩ
 የተቸነከረው ቁስል ማለት ነው። ስሞች በሌላ ቋንቋ
 ስለማይተረጎሙ እነዚህን ስሞች ልክ እንደ ግዕዝ በአማራጭ
 እንጠቀምባቸዋለን።

ይህ ትክክል ያለሆነ ትርጉም ነው። እነዚህ ቃላቶች
 የላቲን ቃላቶች ናቸው። እንደሚከተለው ይተረጎማሉ።

ሳቶር = ዘር ዘሪ ፣ ተካይ ፣ መሥራች

አሬፖ = በትክክል ትርጉሙ ያልታወቀ ነገር ግን የሰው

ስም ነው ተብሎ ይገመታል

ቴኔት = ያዘ ፣ ጠበቀ ፣ ንብረቱ አደረገ

አፔራ = ሠራ ፣ አገለገለ ፣ ተጠነቀቀ

ሮታስ = መንከራኩር (wheel) መሸከርከር

እነዚህን ትርጉሞች በመከተል በላቲን
 የሚከተለውን ዓረፍተ ነገር እናገኛለን። 'ዘር ዘሪው አሬፖ
 መንከራኩሩን በጥንቃቄ ይይዘዋል'።

ከተገኘው የዚህ አስማት ቅርጽ በአድሜው
 የመጀመሪያው ነው ተብሎ የሚገመተው የሮም ግዛት
 ውስጥ ፖምፔይ በመባል ትታወቅ በነበረች ከተማ

በወታደሮች ካምፕ ውስጥ በግድግዳ ላይ ተቀርጾ የነበረው
 ሲሆን፤ ይህች ከተማ በ 79 ዓ.ም በተነሳው እሳተ ጎመራ
 ተቀብራ የጠፋች ከተማ ናት።

በስድስተኛው እና በአስራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን
 መካከል ባለው ጊዜ ውስጥ ይሄው ቅርጽ ጽሑፍ ወደ
 ክርስትና ዓለም ሰርጎ በመግባት ለተለያዩ የአስማት
 ጥቅሞች መዋል እንደጀመረ የታሪክ አዋቂዎች ይናገራሉ።
 ከጥቅሞቹ መካከል፤ ለወሊድ፤ ከንዳድ በሽታ
 ለመፈውስ፤ ከእብደት ለመዳን ለመሳሰሉ በሽታዎች መዳኛ
 እና እንደዚሁም ከክፉ ነገር፤ ከአደጋና ከእሳት ቃጠሎ
 ለመጠበቅ እንደ ከታብ እየተጻፈ በሰውነት ላይ ይነገታል።

በመካከለኛው ዘመን በካፖዶቂያ አካባቢ
 የክርስቶስ መወለድ የተበሰረላቸው የአረኞች ስም ሳቶር፤
 አሬፖን እና ቴኔቶን ነው ተብሎ ይነገር ነበር። በቢዛይታይን
 አካባቢ ደግሞ የክርስቶስን መወለድ ሊያዩ ከምሥራቅ
 የመጡት የጠቢባን ስም አቶር፤ ሳቶር፤ እና ፔራቶራስ ነው
 ተብሎ ይነገር እንደጀመረ ይነገራል። በኑቢያ፤ በግብጽ እና
 በኢትዮጵያ ደግሞ ክርስቶስ የተቸነከረባቸው የሚሰማሮቹ
 ወይም የቁስሉ ስሞች ናቸው ተብሎ ይነገር ተጀመረ።
 የዚህን የአስማት ቃላት አመጣጥና ትርጉም ለመረዳት
 የሞከሩ ሰዎች እነዚህን ቃላቶች በሙሉ በመጠቀም በላቲን
 'አባታችን ሆይ' (Pater Noster) የሚለውን፤ አልፋና
 አሜጋን ጨምሮ፤ በመስቀል መልክ ማስቀመጥ እንደሚቻል
 አስገንዝበዋል።

Alpha

P

A

T

E

R

Alpha P A T E R N O S T E R Omega

O

S

T

E

R

Omega

እናም ዳውሎስ ከዚህ ቀደም ደጋግሜ እንዳልኩህ በሃገራችን ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ ተውራትና ሥርዓት ነው በሚል ሽፋን በማወቅም ይሁን ባለማወቅ እግዚአብሔር የሚቃረናቸው ልማዶች፣ ሥርዓቶች እና ሌላም ብዙ ነገሮች ሰርገው ገብተዋል። አስማትና የአስማት ሥርዓቶች አንዱ ነው። ሌሎቹን በመጠኑም ቢሆን ከዚህ ቀደም በነበረን ወይይት ተመልከተነዋል።

ከዚህ ከቅንዋተ መስቀል ስሞች እና ልፋፊ ጽድቅ በሚለው መጽሐፍ ከተጠቀሱት በተጨማሪ፤ በኢትዮጵያ፤ በግልጽ የቤተ ክርስቲያን አቋም ሆኖ ባይገለጽም በርካታ የአስማት ጽሑፎችና ትምህርቶች አሉ። ከነዚህም መካከል የተወሰኑት በዚህ ደብዳቤ ላመለከትህ እወዳለሁ።

ዳውሎስ ማንበቡን አቆመ። የዛሬው የተሻለ መልዕክት ከበድ ያለ ሆነበት።

የቀሩትን ገጾች ሲመለከታቸው ሌሊቱን በሙሉ ሊያሳድሩት እንደሚችሉ ገመተ። ይህንን እያሳሳለ በተለመደው ቀጠሮአቸው አማረች ደወለች።

“ሃሎ አማሩ እንዴት ዋልሽ?” በማለት ሰልኳን መለሰ።

“ሃይ ዳውሎስ ሰላም ዋልክ አንተ? ተኝተሃል እንዴ ምነው ድምጽህ?” አለችው።

“ኼረ አልተኛሁም። ዛሬ ከተሻለ ደብዳቤ ደርሶኝ እያነበብኩኝ ነበር። ዝም ቢዬ ስለነበር ይሆናል” ብሎ መለሰላት።

“ተሻለ ደህና ነው? ሁሉ ሰላም እንደሆነ ተስፋ አደርጋለሁ” አለች አማረች።

“እይ ሁሉ ሰላም ነው። ያው በውይይታችን መሠረት ዛሬ ጠለቅ ያለ ሃሳብ ያዘለ መልዕክት ደርሶኝ ምኑን ከምን እንደማደርግ ግራ ገብቶኝ፤ ደብዳቤውን እንኳን አንብቤ ለመጨረስ አቅዶኛል። አስቀምጬው ነገ ጨርሰዋለሁኝ እያልኩኝ ሳመነታ ነው የደወልሽው። ቀንሽ እንዴት ነበር አንቺስ?”

“እኔ ሰላም ዋልኩኝ። ያው ከላሰ ነበረኝ አይደል፤ ላይብረሪ ቆይቼ አሁን ገና መግባቴ ነው። ፊተና እኮ እንደደረሰ ነግሬህ ነበር”።

“አይ ኖ” አለና በሃሳብ ተውጦ ስለነበር ዝም አለ።

“ፖሊዬ ምነው? ደህና ነገር አይደለም እንዴ የገፈፈህ? አሳሰብኩኝ” አለችው በማሰብ።

“ሰላም ነው አማረች። ብዙ ነጥቦች ያዘለ ደብዳቤ ስለሆነ ነው። ነገ ስንገናኝ እናወራለን። አታስቢ” አላት ዳውሎስ ፈገግ ለማለት ሞከሮ።

አማረች ልቧ በፍጹም ሊረጋጋ አልቻለም። ግን ምን ታድርግ? በራ እንዳትሄድ መሸቷል በዛ ላይ በጣም ደከሟታል።

“እሺ የኔ ፍቅር። በቃ እንተም እረፍ እኔም በጣም ደከሞኛል ልተኛ። ነገ ጌታ ቢፈቅድ እንገናኛለን። ላለማርፈድ ከመቼውም በላይ እሞክራለሁ” አለችው እየሳቀች።

“እርሱን እንኳን ተይው። የማይመስል ነገር ለሚስትህ አትንገር አለ ያገሬ ሰው። በሰዓትሽ የመጣሽ ዕለት ወይ የዓለም መጨረሻ ነው፤ ወይ ቀጥታ ወደ ሆስፒታል ለማስመርመር ይገባሽ መሄድ አለብኝ” አለ ዳውሎስ ፈገግታው ወደ ሳቅ እየተቀየረ።

ተሳስቀው ስልኩን ዘጋውና ዳውሎስ የተሸከመውን የሃሳብ ጫና ለማራገፍ ከመቸኮሉ የተነሳ ፣ ጫማውን ብቻ አውልቆ ልብሱን እንደለበሰ እዛው አልጋው ላይ በሆዱ ተኛ። ሃሳብ ሲገባው እጆቹን ደረቱ ውስጥ ወሽቆ በደረቱ መተኛት ዳውሎስ ልማዱ ነው።

ማለዳ ሲነቃ ዶሮ እንኳን አልጮኸም። ማታ ይዞት የተኛው ውስጠ ሃሳብ ልክ ተሞልቶ እንደተቀመጠ ሰዓት፤ አሥራ አንድ ሰዓት ሲል ቀሰቀሰው። መብራቱን አበራና ትላንት ጀምሮ ያልጨረሰውን ደብዳቤ አንስቶ ካቆመበት ዓይኑን እያሸ መነጽፋን አደረገና ማንበብ ጀመረ።

ልጠቅሰልህ ካሰብኳቸው አስማት ነክ የክርስትና ጽሑፎች መካከል የመጀመሪያው ‘አርአድት’ ወይም ‘የኢትዮጵያ የአፖስቶላዊ ጽሑፎች’ በሚል ርዕስ ያገኘሁትን ጽሑፍ ይሆናል። አርድእት ከሐዋርያቶች በተጨማሪ፤ በሃገራችን ባህልና ታሪክ መሠረት፤ በወንጌል ሥራ የተሰማሩትን እንደነ ማርቆስ፤ ቲቶ፤ ሉቃስ እና ጢሞቴዎስ ያሉትን ጨምሮ ለአገልግሎት የተላኩትን ሰባ ሁለቱን ደቀመዛሙርት የሚያመለክት ቃል ቢሆንም፤ ከዚህ በተጨማሪ በዎልፍ ሌስልዎ የተቀነባበረው የግዕዝ መዝግበ ቃላት ‘ያልታወቀ ያልተገለጠ ኀብዕ ሰውር ስም ያለበት መጽሐፍ’ በማለት ይተረጎመዋል። ይህ ጽሑፍ ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቶቹ ያስተማራቸው የአስማት ጸሎቶች መሆናቸው ነው። ከነዚህ መካከል አንድ ሁለቱን ልጥቀስልህ።

“በሰመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ ሲል አስተማራቸው ‘ቃሌን ከነስሞቼ እንደገና ተቀበሉ። በጥንቃቄ ያዟቸው፤ አትናቋቸው፤ ትርጉም አልባ እንዳታደርጓቸው። እውነቱን ስለምነግራችሁ አስተውሉ።

ከጎጢአታችሁ እንዴት እንደምትድኑ አወቁና አስተውሉ።
እነሆ ቃሌ ኃይል አለው ስሞቹም እንደዚሁ።

ቀጥሎም ስሞቹን እንደዚህ ሲል ነገራቸው።

- ኤሎሄ - ማለትም የሚከበር
- ሱራሄ - ማለትም ታላቅ
- ደማናሄል - ማለትም ሁሉ የሚያጨልም
- አቅባድር - ማለትም ከሁሉ በላይ
- አባያተር - ማለትም የሚቀጣ
- አዳናኤል - ማለትም ደቅር አለ
- ከንያ - ማለትም ጥበበኛ
- ጊዮን - ማለትም ሃብታም
- ሰቃ - ማለትም ፈራጅ
- ሰቃ - ማለትም ልዑል መምህር
- ቃታናዊ - ማለትም የሁሉ ፈጣሪ
- ሳታናዊ - ማለትም ኢያንአናዲ?
- ኢያኤል - ማለትም ሁሉም ተጠራጠሩት
- አማኑኤል - ማለትም ብርሃኑ የማይጠፋበት
- አ አግዚዮ - ማለትም ለድነነ
- አፍራኤል - ማለትም ሰላምና ጠባቂ
- ማሪዮን - ማለትም ሁሉ በእጁ የያዘ
- ኖላዊ - ማለትም በሕርይ
- ኤል - ማለትም ኤል

- ኤል - ኤሎሄ
- ኤሎሄ - ሁሉን የሚይዝ
- አኮኑ - ማለትም ታጋሽ
- ሄዳ - ማለትም ፈዋሽ
- ሄታ - ማለትም ሁሉን የሚያስደስት
- ያዊ ያዊ - ማለትም ጻድቅ
- ጸባኦት - ማለትም ደግ
- ኤፎ ኤፎ ኤፎ - ማለትም ትሑት
- አፍከዩር - ማለትም የማይለወጥ
- ኤሎሄ ኤሎሄ ኤሎሄ - ማለትም ከጎጢአት ነፃ የሆነ
- ምንዴዮስ - ማለትም ጻድቅ
- ኦፊራ ኦፊራ ኦፊራ - ማለትም የሚሰጥና የሚነሳ
- አፎ - ማለትም አስፈሪ ድምጽ ያለው
- አፍሮማ - ማለትም ተቆጧ
- አፊልት - ማለትም ነገሥታት
- ላሃን - ማለትም የጌቶች ጌታ
- ኦራኤል - ማለትም የመጀመሪያው ሕግ አስፈጻሚ

ከእርሱ በቀር ሌላ ጌታ በሰማይም በምድርም
የለም። እርሱ ጌታ ኢየሱስ ከርስቶስ ጸባኦት፣ ቅዱስ ቅዱስ
ቅዱስ ለዘለዓለም እስከ ዘለዓለም ሕያው ነው፤ ለሜን።

ከዚያም አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት እንዲህ ሲሉ ጠየቁት 'እነሆ የጠየቅንህን በሙሉ ሰጠኸን፤ የማይጠፋውን ብርሃንና የማይጠፋውን ደስታ አመለከትከን፤ አሁን ደግሞ ገጽታውን እንድናውቀው ገሃነመ አሳትን አሳየን።

ጌታ ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰላቸው 'ለእናንተ ባታዩት ይሻላቸዎ ነበር፤ ነገር ግን አሳያችኋለሁ። ባያችሁም ጊዜ ትንቀጠቀጣላችሁ ነፍሳችሁም ልታስበው ትፈራሉላች። ከዚያም ከላይ እስከ ታች በተበከለ ሽታና በኃይለኛ ጭስ የተሞላውን የእሳት ሽለቆ አሳያቸው። እነርሱም ከሩቅ ሆነው ይህንን በተመለከቱ ጊዜ በፍርሃት እና በሽብር ተውጠው በመንቀጥቀጥ በፊታቸው ተደፍተው የመረረ እምባ አነቡ። ነፍሳቸውም ከዳቻቸው። ለአርባ ቀንና ሌሊትም እንደፊሳ ሆኑ። ጌታ ኢየሱስም 'ሐወርያዎቼ ተነሱ' አላቸው። እነርሱም ተነስተው አማባተቡና 'በፍጥረት ላይ አስፈሪና አስጨናቂ ነገር እንዳለ ተመለከትን። ባየንም ጊዜ በፊታችን ተደፍተን እንደ ፊሳ ሆንን። አስፈሪውን እሳት ባየነው ጊዜ የመረረ እምባ በማንባት - ባልተወለድን ይሻለን ነበር አልን' አሉ።

ጌታ ኢየሱስም መልሶ 'ባታዩት ይሻል ነበር ብያችሁ አልነበረም?' አላቸው። እነርሱም 'በእርግጥ ጌታ ሆይ ነግረኸን ነበር። አሁን ግን ዘመዶቻችን ከዚህ ከሚባሉ እሳት እንዴት እንደሚድኑ ግለጽልን ብለው ጠየቁት። ደቀ መዛሙርቱም አሥራ ሁለት ዓመት ሙሉ ካለቀሱ በኋላ ለጌታ ኢየሱስ እንዲህ አሉት፤ 'ጌታ ሆይ! አባታችንን አዳምን በመልከህና በምስልህ ለምን ፈጠርከው? የእጆችን

ሥራ ታጠፋለህ? ከዚህ እሳትና ከጎጢአታችን እንዴት ልንድን እንደምንችል፤ እ መምህር ሆይ! በግልጽ አስረዳን። ምህረት ብታደርግልን ነፃና ያለ ጎጢአት ሆነን እንቆጠራለን። ፍጹም መሐሪ ተብለህ ትጠራለህ፤ ምሕረትህም በከፋዎችና በጎጢአተኞች ላይ ትገለጣለች። እንተ ትከከለኛና ጻድቅ ነህና ቸር ነህ፤ እንዳንተ ያለም የለም። መምህር ሆይ! በፊትህ ከፉን የሚሠራ የለም። እንደማይነድ ዛፍ ናቸው ሰውም ያላንተ ሊኖር አይችልም። እግዚአብሔር መምህራችን ሆይ! በቁጣህ አትምታን በአለንጋህም አትቅጣን፤ ቁጣህን ልንቋቋመው እንችልምና በእጆችህ እንተ አድነን።

ቀጥሎም ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ አላቸው፤ 'ይህንን ለመቀበል ለማይችሉ እንዳትገልጹ ብዬ በግልጽ አልነገርኳችሁም ነበር? የምሥጢር ስሜን ብገልጽላችሁ የእሳት ነበልባል ምድሪቱን ያጥለቀልቃታል፤ ለእናንተ ሁሉን ነገር ሳልደብቅ ገለጽኩላችሁ፤ ዘጠኝ ወር በማሕጸኗ ከተሸከመችኝ፤ በእጆቼ ካቀፈችኝ ከማርና ከወተት የሚበልጥ ጣዕም ካለው ወተቷ ከመገባችኝ ከእናቱ ከማርያም በስተቀር፤ በዮርዳኖስ ወንዝ ካጠመቀኝ ከዮሐንስ በስተቀር፤ በቂራክዮስ በደመና አምድ ተገልጬ የሚታረደውን በግ በይስሐቅ ምትክ በመስጠት ቃል ኪዳን ከገባሁለት ከወዳጄ ከአብራሃም በስተቀር፤ ፊት ለፊት በማናገር ቃል ኪዳን ከገባሁለትና ጠላትን አሳልፌ ለሰጠሁት፤ ለአርባ ዓመታት በአስራኤል ላይ አለቃ አድርጌ

ከሸምኩት ከሙሴ በስተቀር፤ ከማንም ጋር አላስተካከልኳቸውም አላቸው።

ደቀ መዛሙርቱም ይህንን ጉዳይ በሚመለከትና የምሥጢር ስሙን እንዲያገልጽላቸው ጠየቁት። እናም ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፤ 'እንካችሁ ውሰዱት፤ ይህንን ስም ስጠኋችሁ፤ እንዲያጠነክራችሁ ጠብቁት፤ በዚህ ስም በጎጢአት ያለን ሁሉ ታድኑበታላችሁ፤ ይህንን ስም ብትጠነቀቁለት፤ የሚደግመውም የሚያነበውም በርሱ ይነጻል፤ የሚያምንበትም ቢኖር ከጎጢአት ይድናል'።

ጌታ ኢየሱስም በተቀደሱት እጆቹ ብዙ ነገሮችን ጽፎ እንዲያነቡት ሰጣቸው። እነርሱም የተቀደሰ ስሙን ባገኙ ጊዜ ታላቅ ደስታ ተሰምቷቸው እንዲህ አሉ፤ 'ይህንን ሁሉ ያሳዩኸንና የተቀደሰ ስምህን የሰጠኸን ጌታችን አምላካችን ሆይ! የገንዘብ እና የተወደሰከ ሁን!'። እንዲህም ሲሉ ስሙን እየጠሩ ደገሙ፤ 'ሪፎን፤ ሪፎን፤ ሪፎን። ራኮን፤ ራኮን። ፒስ፤ ፒስ፤ ፒስ። አፍሊስ፤ አፍሊስ። መልዮስ፤ መልዮስ፤ መልዮስ። እናኤል፤ እናኤል። ሱራኤል፤ ሱራኤል፤ ሱራኤል። ሄናኤል፤ ሄናኤል፤ ሄናኤል። ኖሮስ፤ ኖሮስ፤ ኖሮስ። ኪሮስ፤ ኪሮስ፤ ኪሮስ። ፌሎን፤ ፍሎን፤ ፌሎን። ሲሬስ፤ ሲሬስ፤ ሲሬስ። ሊኖስ፤ ሊኖስ፤ ሊኖስ። ልፍርኖስ፤ ልፍርኖስ፤ ልፍርኖስ። ሂሮስ፤ ሂሮስ፤ ሂሮስ።

'ከነዚህ ሁሉ ታላቁ ስሜ ካርሴብ ኤልዮን ነው። ይህንን የሚበልጠው ስም የለም። ከአርባአቱ እንሰሳት፤

ከሃያ አራቱ ሽማግሌዎች እና ከእናቴ ከማርያም በስተቀር ይህንን ቃልና ስም የሚያውቁ የሉም። እንደገናም 'እናንተም ከእናንተም ጋር ያሉት ሁሉ ከጎጢአታችሁ በዚህ ስም ትድናላችሁ። ይህንን ስም የጠበቁ፤ የደገሙ፤ የጠራ፤ ያመነ ሁሉ ይድናል። በኔም ፊት በሚቆምበት ጊዜ በእፍረት አይዋጥም። የገሃንም አሳትንም አያይም፤ ከጎጢአቱም የነፃል፤ ከልጅነት እስከ ሽምግልና የሠራው በደል ሁሉ ይሠረደለታል' አላቸው።

ጌታም በመቀጠል 'በመጽሐፌ ከተጻፉት ሁሉ ከዚህ ቃል የሚበልጥ የለም። ከጸሎቶች ሁሉ ይህ ታላቅ ቃል ኃይል አለው። በዚህም የሚያምነውን ሰው አድነዋለሁ፤ ይቅር እለዋለሁ። በስሜ፤ ከፍ ባለው ዙፋኔ፤ በምገሴ፤ በእግሬ መረገጫ፤ በእናቴ በማርያም አራስ፤ በቅዱሳን መላእክቶቼ እምላለሁኝ። ቃሌን አላጥፍም። በፍርዴ አላደላም ቃል ኪዳኔንም አላፈርስም አላቸው።

[ቅዱሳን ደቀ መዛሙርትህን እንዳዳንክ፤ ጌታ ሆይ! በተቀደሰው ስምህ እኔን አገልጋይህን ወልደ ሚካኤልን ኢድነኝ፤ አጠበኝ፤ አንጸኝ።]

ቀጥሎም ጌታ ለደቀመዛሙርቱ እንዲህ አላቸው፤ 'በዚህ ጸሎት ያመነ ደስተኛ ነው፤ በዚህ ጸሎት በተቀደሰ ጠበል የታጠበ ደስተኛ ነው፤ በዚህ ጸሎት ጋኔን የወጣለት ደስተኛ ነው፤ በዚህ ጸሎት የተጽናና ደስተኛ ነው፤

ይህንን ጸሎት በጆሮው የሰማ ደስተኛ ነው፤ ይህንን ጸሎት የጠበቀ/ያከበረ እና እንደ ጸሎቱም የጠነከረ ደስተኛ ነው፤ በኃይልና በጉልበቴ አጠብቀዋለሁ፤ እንደ ደቀመዛሙርቴም አወደዋለሁ። ይህንን ጸሎት በአንገቱ ያነገተ ደስተኛ ነው፤ አንዳች እርኩስ መንፈስ አይቀርበውም፤ አካሉንና ነፍሱን ሊቀርቡት አይችሉም። ይህንን ጽሑፍ በእርሱ ዘንድ የያዘ አንዳች ረሃብም ሆነ ፣ ንዳድ ወይም ድካም አይቀርቡትም። ሰይጣንና ኃይሉ ይባረራሉ፤ አይቀርቡትምም። ሌቦች አይሰርቁትም፤ የጠላቱን ኃይል ያሸንፋል፤ ቤቱ ልጆቹና ሠራተኞቹ ሁሉ የተባረኩ ይሆናሉ፤ መላእክቶች ከእርሱ ዘንድ በፍጹም አይለዩም፤ የነቢያትና የሐዋርያት በከረከት በእርሱ ላይ ይበዛል፤ የሰይጣን መንፈስም ከእርሱ ዘንድ ይርቃል። በዚህ ብታምንና ይህንን ብትፈጽም ኅጢአትንና በደልን የሚደመስስ እና ሥጋንና መንፈስን የሚያድን ጸሎት ይሠራልሃል። ብትነጻና ብትደግመው በነገሥታት ፊት ሞገስን ታገኛለህ፤ የጠላት አፍም ሆነ የፍላጻው ውጊያ አይነካህም፤ ድል ትቀዳጃለህ፤ የጠላትህን ኃይል ሁሉ ታዳክማለህ። ማንም ባንተ ላይ ምንም ማድረግ አይችልም። የሚቋቋምህ አይኖርም። ከቃልህ የተነሳ ሁሉም ይፈሩሃል፤ ይንቀጠቀጣሉም። ፊትህን ሲመለከቱ በፍርሃት ይሸሹሃል። ቃልህ እንደማር ለሰው ሁሉ ጣፋጭ ይሆናል። በአንተ ላይ በመንፈሳቸው የሚያስበትም ሆነ በኃይላቸው የሚሞከሩት ሁሉ ውጤት አይኖረውም፤ ይከሸፋል።

እንዲህ በማለት ሁሉም ይድናል፤ 'ከብር ምሥጋና ውዳሴም ለኢየሱስ ክርስቶስ ለመድኃኒታችን ከዘለዓለም እስከ ዘለዓለም ይሁን! አሜን አሜን። እንደዚሁ ይሁን፤ እንደዚሁ ይሁን'።

ሌላ ደግሞ ከዚሁ መጽሐፍ አንድ የተቀነባበረ የአስማት ጸሎት ልጥቀስልህ።

“በስመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ

ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለም ደስታ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ሁሉን የሚያስደስት፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለም ሁሉ ብርሃን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የእውሮች ብርሃን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ለታረዙት ልብስ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የምለምንህን ሁሉ ሰማኝ። ኢየሱስ ክርስቶስ አንተ ከምሥራቅ የመጣህ፤ በጎ ልታደርግና ስለ አዳም ብለህ የመጣህ፤ የኔን የአገልጋይህን ዓይን በብርሃንህ አብራልኝ። በቀኝ እጅህ የሥልጣንህ ምልክት የሆነውን መስቀልህን ይዘህ፤ እናትህ ማርያምን በተገናኘህ ጊዜ 'እናቴ፤ ዛሬ እዚህ ምን አመጣሽ?' አልካት፤ እንደገናም 'እንኪ ይህንን፤ በሰለሞን ዙፋን የሚቀመጠው የመሐሪው የአባቴ ጸሎት ነው፤ አንድም እርኩስ መንፈስ አይቀርብም፤ በብርሃኑ ኃይል እና በመንፈስ ቅዱሱ ማንኛውንም የአስማት ሥራ ያፈርሳል፤ ከሰማይ እስከ ምድር ያለውን ያነጻል። ጌታ አምላካችንን ሊቋቋም የሚችል የሚል ማንም የለም፤ እናቱ በመቃብር ደጆች ላይ ሆና እንዲህ እያለች ትደግማለችና - ሃራፑን ሃራፑን፤

ሁለተኛም ጊዜ እንደዚህ ትደግማለች፤ አብ መሐሪ ነውና የሞቱትን ያስነሳል።

ሰባቱን ሊቀ መላእክት ላክ፤ ከሰማይ መንፈስ ቅዱስ በአገልጋይህ (ፍሬ ካህን) ላይ ይውረድ፤ በእጃቸው የበረከት ጽዋ ይዘው፤ ሕይወትና ደስታ በፊቴ ባለው ወይን እና ዘይት ሞልቶ ይፍሰስ፤ በክርስቶስ የተባረከ፤ የተቀደሰ፤ የተጠበቀ፤ የተቀደሰ ይሁን፤ በቀኝህና በቀኝ አገልጋይህንን (ፍሬ ካህንን) ጠብቅ፤ በዚህ ምግብ ከሰማይ መላእክቶች ጋር በሙሉ ኃይል በሰራሁት፤ በፊቴ ባለው ጽዋ እንዲህ አላለሁ - ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ አሜን አሜን አሜን፤ በበሽታ ሁሉ ላይ ሕይወትን ላክ፤ ለሚሰቃዩ ሁሉ፤ ርኩስ መንፈስን አግል፤ እኔ አገልጋይህ (ፍሬ ካህን) ባለሁበትና በምኖርበት ምድር ላይ ባሉት ወንዶችና ሴቶች ላይ ያለን የአሰማት ትብታብ በጣጥስ፤ በምተኛበት ያለውን የነጎድጓድ መንፈስ አግልልኝ፤ በዚህ ጽሑፍና በክርስቶስ ጸባኦት ኃይል በቀኝ ሚካኤል በግራው ገብርኤል የሚቆሙለት፤ እነርሱን ሰይፍ በእጃቸው አስይዘህ ትልካቸዋለህ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በመሃላቸው ሰይፍ ይዞ፤ ምድርን ያጸዳሉ፤ አራቱን የሰማይ ገጾች፤ አራቱን የውሃ ገጾች፤ በምድር ላይ ያሉትን ሁሉ ገጾች፤ በበብርሃን ውስጥ ሆነው ስለ ኃያልነቱ እንዲህ ብለው ያወራሉ - ወጥተናል፤ ወጥተናል። የመንፈስ መንጋዎቹም እንዲህ ብለው ይተነፍሳሉ - ሄደናል ሄደናል! እንዲህ ብለው የአገልጋይህንን (የፍሬ ካህንን) መንፈስና አካል ለቀው ይሸሻሉ።

ጸባኦት አባት ሆይ! በዛሬው ዕለት በምሆንበት ሥፍራ ሁሉ የድንግሏን ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስን ሚካኤል በቀኝ ገብርኤል በግራው ሆነው ላክልኝ፤ የመላእክት አለቆችን ሰይፍ አስይዘህ ላክልኝ፤ በሽታን ሁሉ ሰባብረው እንዲያሸሽልኝ፤ ሰይጣንም ከአገልጋይህ (ከፍሬ ካህን) ይርቃል።

ለምን የሰውን መንፈስ ለማጥቃት መጣችሁ? በሰሙ እና ኃይል በሆነው በፓንታካሪተር ስም ከጌታ አገልጋይ ዉጡ! እርሱም 'እኔ ኢየሱስ ክርስቶስ ነኝ፤ ከሰማይ ወደ ምድር እናንተን ላስወጣ ወርጃለሁ፤ እናንተ ርኩስ መናፍስትና ኢጋንንት በዚህች ዕለትና በዚህች ሌሊት ውጡ ብዬ አዛችኋለሁ። ጌታ ሰውን ፈጥሮ እንደቀደሰና በምስሉ እንደፈጠረ ምድር ትቀደሳለች።

እኔ ሰው እንዲህ አልኩኝ 'ይሄ ውሃ ውሃ አይደለም። የክርስቶስ ሥጋና ደም ምስል ነው፤ ሁሉ ነገር በዚህ ጸሎት ኃይል ንጹሕ ነው። ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ በአራቱ ወንጌላውያን ማቴዎስ፤ ማርቆስ፤ ሉቃስ እና ዮሐንስ የሁሉን ኅጢአት የሚደመስስ ክርስቶስ እንደዚሁም መንፈስ ቅዱስ በዚህች ቅዱስ ታቦት ላይ፤ በሥጋና በደሙ ላይ ይውረድ - እናስቱኛን፤ እነዚህ የውሃ ጽዋዎች ክርስቶስ አዳምና ሄዋንን እንዳነጸ ሁሉ የነጹ ይሁኑ። ወደ መምህራችሁ ወደ ክርስቶስ ሂዱ።

በኔ ላይ በረከት ይሁን፤ በአገልጋይህ ላይ በረከት በምበላው እና በምጠጣው፤ ከራስ እስከ እግሬ በረከት፤

በእጄ በምድዘው ነገር ሁሉ በረከት፤ አሁን ክርስቶስ፤
 እግዚአብሔር አብ እና መንፈስ ቅዱስ ከእኔ ጋራ ሁኑ፤
 በምሠራው ሁሉ ዓይናችሁ ይከተላችኋል፤ አድኑኝ፤ ጠብቁኝ፤
 በማድረገው ሁሉ በምጓዝበት መንገድ ሁሉ በምገባበት
 በምወጣበት በምመለስበት፤ ወደ ገጠር ሲሄድ ወደቤት
 ስመለስ ስቀመጥ ስነሳም በጥበቃችሁ ውስጥ አኑሩኝ።
 በዳግም ምጽአትህ ጊዜ ኅጢአቴን ሁሉ ይቅር በላኝ።

ኢዮ ኢዮ ኢዮ። ዳኬ ዳኬ ዳኬ። አሜን አሜን። እንዲሁ
 ይሁን እንዲሁ ይሁን እንዲሁ ይሁን።

ዳውሎስ ይገባኛል እነዚህ ጽሑፎች (እንዲሁም
 በአጠቃላይ የዛሬው ደብዳቤዬ) ግራ ሳያጋቡህ የሚቀሩ
 አይመስለኝም። እንደገናም 'እኚ እነዚህ ጽሑፎች በሃገራችን
 ይኖራሉ። ነገር ግን ከክርስትና እምነት እንዲሁም
 ከኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ሥርዓት ጋር ምን
 ግንኙነት አላቸው? የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እነዚህን
 የአስማት መጽሐፎች አታራምድም? ብለህ ትጠይቅ
 ይሆናል። ትክክል እና መልስ የሚያስፈልገው ጥያቄ
 ለመሆኑ ጥርጥር የለውም። አስማትና የአስማት ሥርዓት
 በእርግጥ በዓለም ሁሉ፤ በየሃገሩ፤ በየኅብረተሰቡ ከጥንት
 ጀምሮ የኖረ፤ የሚኖር ከስተት ነው። ሌላውን ትተን
 ከመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ እንኳን ብትወስድ ግብጻውያን፤
 ባቢሎኖውያን ወዘተ በአስማት የታወቁ ነበሩ። በሙሴና
 በፈርዖን መካከል የነበረውን ድርድር ብትወስድ፤ በዚያን
 ጊዜ ነገሥታት አስማተኞችን እንደ አማካሪ አድርገው ይይዙ
 እንደነበር ለማየት እንችላለን። እንዲያውም እግዚአብሔር

በሙሴ በኩል ያደርጋቸው የነበሩትን ተአምራት ደጋግመው
 ይፈጽሙ እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ በአራተ ዘኁልቁ ላይ
 አስፍርልናል። ያው የሰው እና የሰይጣን አቅም ውስን
 ነውና የመጨረሻውን ተአምር መፈጸም እንዳልቻሉና
 እግዚአብሔርም ሕዝቡን በታላቅ ኃይሉ ከአራት መቶ
 ዓመት ባርነት ነፃ እንዳወጣቸው ተገንዝበናል። በአዲስ
 ኪዳንም ቢሆን በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 8 ላይ
 የተጠቀሰው ስምአን የተባለ አስማተኛ/ጠንቋይ የሰማርያን
 ሰዎች በሥራው እያስገረመ፤ ሕዝቡም 'መለኮታዊ ኃይል'
 ብለው እስከጠሩት ድረስ ይከተሉት እንደነበር እናነባለን።

በዛሬው ጽሑፌ ይህንን ሁሉ ልደረድርልህ
 የፈለኩበት ዋነኛው ምክንያቴ ባለማወቅ በስሕተት፤
 በማወቅ ደግሞ በድፍረት የአስማትና የፍልስፍና ሥርዓትና
 ግብር ቀስ ብሎ በክርስትና እምነት ውስጥ በተለይ ደግሞ
 በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መግባቱን ለማስገንዘብ ፈልጌ
 ነው። ቀደም ሲል አንዳንድ ነጥቦችን አመልክቼሃለሁኝ።

ጸሎት በአንተ መፍትሔ ሰራይ ወይም መጽሐፈ
 ሰራይ የተሰኘውን ጽሑፍ ከግዕዝ ወደ ፈረንሳይኛ እኔ
 በ1955 ተርጉሞ ያቀረበው ሰትፋን ሰትሬልሲን የተባለ
 ግለሰብ ይህንኑ በሚመለከት የተናገረውን ጠቅሼ
 የማቀርብልህን ነጥብ እንዳጠናክርልህ ትንሽ ታገለግ።
 የሰቴፋን ሰትሬልሲን ሃሳብ እንደሚከተለው ነው።
 ኢትዮጵያ በብዛት የአስማት ጽሑፎች ከሚገኙባቸው

ሃገሮች መካከል በቀዳሚነት የምትጠቀስ ናት። እነዚህ የአስማት ጽሑፎች በሃገሪቱ ባሉት ዋነኛ የሃይማኖት ክፍሎች ዘንድ የተወገዙ ናቸው። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በኒቂያ፣ በኤፌሶን እና በገላቲያ ጉባዔዎች የተላለፉትን ውሳኔዎች ላይ በመመሥረት አስማትና አስማት ነክ ጽሑፎችን ታወግዛለች። ለምሳሌ አድርጎ 'ፈውስ መንፈሳዊ' በተሰኘ መጽሐፍ፤ አንድ ቀን ከሌላው ይሻላል ብሎ በማመን፣ ገንዘብ ለማግኘት ብለው ለመድኃኒትነት የሚውሉ ልዩ ጽሑፍ ያለባቸውን ከታቦች የሚያዘጋጁትን ግለሰቦች ትቃወማለች ታወግዛለች በማለት ስቴፋን በጽሑፉ ጠቅሰዋል። በእስልምና ሃይማኖትም ቢሆን፣ በቁርዓን በሱራት 2 ቁ 96 ላይ ይህንን የአስማት እውቀት የሚሹ በዘለዓለም ሕይወት ሥፍራ እንደማይኖራቸው እና የአስማት ሥራ የሚፈጽምና ከጥፋቱ ንስሐ የማይገባ ሰው ሁሉ በሞት እንደሚቀጣ ይናገራል። ቤተ እስራኤላውያንም (ፈላሻዎች) እንደዚሁ በብሉይ ኪዳን ላይ በመመርኮዝ ማንኛውንም የአስማት ሥርዓት ይቃወማሉ።

ሆኖም ግን፤ በአስማት ጽሑፎች መጠቀም በሃገሪቱ የተሰፋፋ እንደሆነ እንደዚሁም በአብዛኛው በአስማትና በሃይማኖት መካከል ለመለየት አስቸጋሪ እንደሆነ ይናገራሉ። አኔም ከሳቸው ሃሳብ ጋር አስማማለሁ። በእርግጥ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እንዲሁም በዚያ የሚያገለግሉት በይፋ የአስማት ሥርዓት የተፈቀደ ነው ብለው ተናግረዋል አልልም። ነገር ግን

አንዳንድ የቤተ ክርስቲያናዊ የእምነት አቋምና ሥርዓቶች ከዚህ ከሰተት የራቁ አይደሉም። በግለሰብ ደረጃ ብትሄድ ደግሞ ይህ በጣም የጎላ ምሳሌ ይሆናል። እኔ የምሰራበት ቦታ በድቁና በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚያገለግል አንድ ሰው አውቃለሁ። አንዳንድ ጊዜ በምሳ ሰዓት ወይ በቡና አረፍት ሰዓት እንዲሁ እንጫወታለን። አንድ ቀን ስለዚህ ጉዳይ አንስቼ፤ በተለይ በድርሳነ ሚካኤል ላይ የተጻፈውን (ቅድም ጠቅሼልሃለሁ) አንስቼ ስጠይቀው 'ታዲያ ምን አለበት? ንጉሥ ስለሞን ታላቅ አስማተኛ እንደነበር አታውቅም እንዴ?' አለኝ። ዳውሎስ ይህንን ዝም ብዬ የፈጠርኩት እንዳይመስልህ። የምዋሽበትም ምክንያት የለኝም። በጆሮዬ የሰማሁት ነው። ደንግጬ አንዴት እንደዚህ ሊያምን እንደቻለ በውስጤ አሰላስዬ አለፍኩት። ምን ልልህ ፈልጌ ነው፤ በግለሰብ ደረጃ የሚታመን ወይ የሚፈጸም ሊሆን ይችላል። እንደዚህ ደግሞ ብለን ካልን ይህ ከአንድ ሥፍራ የመነጨ ወይ በውስጥ ታዋቂነት ያለ ሥርዓት ሊሆን ይችላል በማለት ለመገመት ይቻላል። ለነገሩ ይህ ሰው እውነቱን ነው። በብዙ ኅብረተሰብ ዘንድ ንጉሥ ስለሞን የታወቀ አስማተኛና እግዚብሔርን ለምኖ የተቀበለው ጥበብ የአስማት ጥበብ እንደነበረ ያምናሉ። የሰለሞን ማሕተም ወይም የሰለሞን ቀለበት ሲባል ሰምተሃል አይደል? እንዲያውም በሃገራችን እፄ ኃይለ ሥላሴ ይህ ቀለበት እንደነበራቸውና ከሥልጣን ከወረዱ በኋላ ኮሎኔል መንግሥቱ ኃይለ ማርያም እንደወሰደው ልጆች ሆነን ሲነገር ትዝ አይልህም?

በመቀጠል ስቴፋን ስትረልሲን በኢትዮጵያ የሚገኙ የአስማት ጽሑፎች በሁለት እንደሚከፈሉ ከገለጹ በኋላ፤ የመጀመሪያ ክፍል ውስጥ የሚካተቱት ከቀኖና ጽሑፎች ጋር ተደምረው፤ እነዚህን ጽሑፎች በሚይዘው፤ በሚያነግተው፤ በሚደግመው ላይ በረከትንና መልካም ነገርን የሚያስገኙ ጽሑፎች እንደሆኑ፤ በሁለተኛው ክፍል የሚካተቱት ጽሑፎች ደግሞ ከአደጋ፤ ከበሽታና ከክፉ ነገር ለመከላከያ ጥቅም ላይ የሚውሉ በከታብ መልክ የሚሠሩ የአስማት ጽሑፎች እንደሆኑ ይናገራሉ። እነዚህን የአስማት ጽሑፎች በማቀነባበርና በማዘጋጀት እውቀት ያላቸውና የሚጽፉትም ደብተራዎች እንደሆኑ ገልጸዋል። በዚህ ጉዳይ ላይ ምርምር ያደረጉ ጸሐፊዎች ይህንን ነጥብ በማጠናከር ጽፈዋል። ይህ የተወገዘ ሥርዓትና እምነት በስፋት በሃገራችን የተለመደ እንደሆነ፤ እንደዚሁም እነዚህን የአስማት ጽሑፎች የማባዛትና የማሰራጨት ሥራ የሚያካሂዱትና በሥርዓቱም እውቀት ያላቸው በአብያተ ክርስቲያናት የሚያገለግሉት ካህናትና ደብተራዎች እንደሆኑ ይነገራል። በመሆኑም ተራው ሕዝብና ምዕመኑ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ በአስማትና በክርስትና ሃይማኖት/ እምነት መካከል ምንም ልዩነት ሳያደርጉ የአስማት ጸሎቶችን፣ ከታቦችን ይጠቀማሉ። ለዚህም ይህን መጽሐፍ ቅዱስን ተተንተርሶ መተኛት ከሰይጣን ይጠብቃል ተብሎ የሚነገረው?

ቀደም ሲል እንደጻፍኩልህ፤ አስማት የሚለው ቃል የስም ብዙ (plural) ሲሆን በምሥራቅ ኦርየንታል

ኅብረተሰብ ውስጥ ስምን ለአስማት መጠቀም የተለመደ ነው። ለምሳሌ በአስላሞች ዘንድ እግዚአብሔር 99 ስሞች እንዳሉትና እነዚህን ስሞች ማወቅ መንግሥተ ሰማይ እንደሚያስገባ ይታመናል። በሌሎች ኅብረተሰቦች ደግሞ የአንድን ነገር ስም ማወቅ በነገሩ ላይ ሥልጣን እንደሚያሰጥ ይታመናል። ለምሳሌ፤ የበሽታውን ስም ወይም የአጋንንቱን ስም ማወቅ በበሽታው ወይም በአጋንንቱ ላይ ኃይልን በመቀበል የበላይነትን ያስገኛል። በተመሳሳይ ሁኔታ የእግዚአብሔርን ሚስጥራዊ ስም ማወቅ መለኮታዊ ኃይልን ያስገኛል ማለት ነው። ለዚህም ነው ቀደም ሲል ባየናቸው የአስማት ጽሑፎች ላይ ማርያምም፣ ሐዋርያቱም የክርስቶስን ልዩ እና ሚስጥራዊ ስም ጠይቀው ለመረዳት እንደፈለጉ አድርጎ የተቀነባበረው። በኢትዮጵያ የአስማት፣ ንቡዕ ወይም ሚስጥራዊ ስም የማይጠቀም የአስማት ጽሑፍ የለም። ከእነዚህ መካከል እግዚአብሔር ለሐዋርያው ዴፕሮስ የነገራቸው ስሞችን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ከሐዋርያት የገለጸላቸው ስሞችን፤ እንደዚሁም መልአኩ ሚካኤል በነቡከደነፆር ዘመነ መንግሥት በእሳት አቶን ውስጥ ለተወረወሩት ሶስቱ ወጣቶች የገለጸላቸውን ስሞች እንደ ምሳሌ ስቴፋን በመጽሐፋቸው ይጠቅሱልናል።

እዚህ ላይ አንድ ነገር ላስገነዝብህ እወዳለሁ። ሚስጥራዊ ስም፣ ሚስጥራዊ ሥርዓትና ሚስጥራዊ እውቀት ለደኅንነት ዋነኛ መንገድ በማድረግ የክርስትናን እምነት የበከለና የበረዘ ትምህርት ያስተማሩት ግኖስቴክስ በመባል የሚታወቁ በመጀመሪያዎቹ የክርስትና ዓመታት የነበሩ

መናፍቃን እንደነበሩ ይታወቃል። እነዚህ ክርስቲያን የሚመስል ነገር ግን ከመሠረቱ ከክርስትና ዋነኛ እምነትና ትምህርት በጣም የተለየ አቋም ይዘው የተነሱ እነዚህ ግለሰቦች የሰው ልጅ ደኅንነት ክርስቶስ በመስቀል በከፈለው መስዋዕትነትና ከሦስት ቀን በኋላም በታላቅ ኃይል በመነሳቱ ምክንያት ሳይሆን እነዚህን ሚስጥራት በማወቅ ላይ እንደሆነ ነበር የሚያስተምሩት። ግኖስቲከስ በመባል ስም ያተረፉትም ለዚህ ነበር። (ግኖሲስ ማለት በግሪኬኛ አውቀት ማለት ነው)። እናም እንዳንድ የክርስትና እምነቶች በተለይ ደግሞ የአስማት ሥርዓቶች ከዚህ የመነጩ ይሆን?

በእኔ አመለካከት የአስማት ፍልስፍናና ሥርዓት በእንዳንድ የኦሮቶዶክስ እምነቶችና ሥርዓቶች ውስጥ ሰርጎ ለመግባቱ ምንም ጥርጥር የለኝም። ከላይ የጠቀስናቸው የድርሳነ ሚካኤል ጽሑፍ፣ የሰኔ ጎለጎታ ላይ እና በሌሎችም ጽሑፎች የተጠቀሱት ሳይር አላይር ዳናት አይራ ሮዳስ ለአስማት ጥቅም የሚውሉ ስሞች፣ መጽሐፍ ቅዱስን የያዘ፣ ተንተርሶ የሚተኛ ሰላም እና እንቅልፍ ያገኛል እየተባለ የሚነገረው፣ የተለያዩትን የጸሎት መጽሐፎች መድገም፣ በኪስ መያዝ፣ ማነገት ወዘተ የመሳሰሉት እምነቶች እና ሥርዓቶች ከአስማት ሥራዓቶች የመነጩ ናቸው። እዚህ ላይ ስቴፋን ስጎልሲን የጻፉትን አንድ ሃሳብ ጨምሮ ወደሌላ ነጥብ ደግሞ ልግባ።

በኢትዮጵያ እንደዚሁም በሌሎችም ዘንድ ጥቅም ላይ ከሚውሉት የአስማት ገጽታዎች አስማት ነክ የሆኑ ምስሎችን መጠቀም ነው። ለምሳሌ በግብጾች ዘንድ በብዛት

‘የሕይወት ቁልፍ’ በመባል የሚታወቀው ምስል ለአስማትነት ጥቅም ላይ የሚውል ነው።

በኢትዮጵያ ደግሞ በተለያዩ አስማት መልክ በሚዘጋጁ ክታቦች ላይ የመላእክት ምስል፣ የቅዱሳን ምስል፣ መነጽር የሚመሳሰሉ የተለያዩ የጽሑፍ/የፊደላት ስዕሎች እንደሚሳልባቸው ይታወቃል። ከነዚህ መካከል በብዛት በኢትዮጵያ እንዲሁም በሌሎች ዘንድ ጥቅም ላይ የሚውለው ምስል የሰለሞን መረብ ወይም ‘መርበብተ ሰለሞን’ የሚባለው ምስል ወይም ስዕል ነው። በነገራችን ላይ በሃገራችን እነዚህ ምስሎች ጠልሰም ይባላሉ (ድንገትም talisman ከሚለው ቃል የመጣ ሊሆን ይችላል)። በሚገባ እንድትገነዘበው ከዚህ በታች ከመጽሐፍ ላይ ያገኘሁትን ስዕል አስቀምጬልሃለሁ።